

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Danes in pred tremi leti

Ni treba čitati in poslušati govorov vodilnih državnikov v naši državi, da bi človek zvedel, kako se je naš gospodarski položaj izboljšal v zadnjih treh letih. To čuti danes ogromno število našega prebivalstva: od delavca do kmeta, od obrtnika do industrijca, od trgovca do pripadnika raznih drugih stanov. To čuti ogromno število delavstva, ki je našlo v zadnjih treh letih zaposlitve, to čuti delavstvo, ki je doseglo izboljšanje plač, to čuti vsak gospodarski človek, ki primerja svoje posle in njih donos pred tremi leti in danes. Zato so podkrepljene izjave merodajnih faktorjev baš s takimi dejstvi, ki so najboljša propaganda.

Seveda se oglašajo marsikdo in hoče zmanjševati uspehe dosedanjega dela. V resnici je še mnogo dela, ki nas čaka za povečanje narodnega blagostanja in izboljšanje življenjskih pogojev širokih mas našega naroda. Toda priznati je treba, da se je smotno delo v tej smeri že začelo in da kaže tudi že prve sadove. Na drugi strani spet pravijo nekateri, da bi izboljšanje itak prišlo samo od sebe, kakor slede slabim letinam dobre letine itd. Toda v celoti je to mnenje zmotno. Kajti v prejšnjih časih smo na raznih poljih videli, da je bila pri nas kriza ostrejša kot v drugih državah, ki so pravočasno storile marsikatero potrebne ukrepe, katere je kazalo posnemati tudi pri nas. In mora se reči, da je tudi sedanja gospodarska politika v mnogočem dala šele pravo podlago za razvoj našega gospodarstva v njegovi liniji navzgor. Izboljšanje in poslabšanje ima res marsikatero vzroke in razloge v samem sebi, toda nikdar ne bi bila pri nas kriza tako huda, če bi se bolj brigali za gospodarska vprašanja, in nikdar ne bi doživeli takšnega gospodarskega razvoja, če ne bi šla vsa državna politika za okrepitvijo našega gospodarstva. Predvsem se pozna v našem gospodarstvu vpliv javnih del. Pri tem moramo ugotoviti, da se je odstotek za Slovenijo, kakor smo ga bili vajeni v prejšnjih letih, od leta do leta bolj večal in da danes dosega tako višino, na kateri je mogoče nadaljnje smotno delo. To priznavajo tudi nasprotniki, skušajo pa pač iz zavistne zmanjševati uspehe.

Razdolžitev kmeta je vzbudila pri nekaterih krogih toliko kritike kot nobena uredba prejšnjih vlad. Toda danes vidimo, da ta razdolžitev le ni bila tako slaba, kot so jo razkričali nasprotniki. Na osnovi te razdolžitve je bila šele mogoča akcija za obnovo našega denarstva, ki se je letos uspešno začela in se še nadaljuje s pomočjo državnih denarnih zavodov. Tudi stališče državnih denarnih zavodov do Slovenije se je znatno izpremenilo. Dočim smo imeli prej le izredno majhne odstotke kreditov na razpolago, so danes privilegirani denarni zavodi v znatni meri postali posojilodajalci Slovenije; v prejšnjih letih so samo zbirali pri nas kapitale ter jih odvajali v svoje osrednje blagajne in od tam izposajali drugam. Ali se je prej kdo brigal in toliko naredil za mobilizacijo naših denarnih zavodov in prihrankov našega ljudstva? Priti je morala sedanja vlada, da so dobila naša mesta posojila od Državne hipotekarne banke, katera so lahko porabila za mobilizacijo svojih hranilnic, in to pod ugodnejšimi pogoji, kot so jih iskali prej zastopniki naših mest pri njej.

Gotovo največje delo pa je bilo izvršeno na polju socialne zakonodaje. Tako bogatejša leta na socialni zakonodaji v naši državi, kot je bilo preteklo leto, še ni bilo in vsepovsod se tudi že pozna vpliv teh ukrepov. Starostno zavarovanje našega delavstva je čakalo na realizacijo nad 12 let, izvedeno pa je bilo zdaj. Onim, ki hočejo zmanjševati pomen tega socialnopolitičnega ukrepa na ta način, da pravijo, saj delavec še dolgo vrsto let ne bo imel nič od tega, je bil najboljši odgovor pravilnik, po katerem se še pred potekom dobe 5 let lahko dajejo rente onemoglemu delavstvu. Ta zbrani denar ne bo ležal neplodno, ampak bodo imeli zavarovanci kaj kmalu od njega korist, z njimi pa tudi vse narodno gospodarstvo.

Razširjenje pokojninskega zavarovanja nameščencev na vso državo je v prvi vrsti res prineslo korist nameščencem izven Slovenije, toda slovensko gospodarstvo je imelo od tega korist. S tem so se namreč izenačila socialna bremena v državi za podjetnika, ki je doslej bil pri nas zaradi tega bolj obremenjen, kot je bil na jugu. To prihaja tudi v korist našemu delavstvu, ker se je s tem povečala konkurenčna sposobnost naše industrije in ne bo treba našemu delavstvu stalno živeti pod pritiskom, da bo moralo zaradi neuvrednega socialnega zavarovanja na jugu države in preniknih mezd drugod plačati ceho za konkurenčni boj naše industrije za južne in vzhodne trge.

Našteli bi lahko še več ukrepov v korist našemu delavstvu, kot n. pr. zvišanje podpor za brezposelne, sanacijo pokojninskega zavarovanja rudarjev, povečanje prejemkov staropokojenih tobačnih delavcev in delavk itd. Predaleč bi nas odvedlo, če bi našli vse ukrepe, od katerih je in bo imelo koristi delavstvo in s tem tudi vse naše gospodarstvo.

Tudi v bodoče za našo gospodarsko konjunkturo ni treba imeti prevelikih skrbi. Industrializacija naše države napreduje in veliko štirimilijardno posojilo bo dalo zaslužka novim tisočim delavstva in bo vzdržalo stalno zaposlenost delavstva, ki že ima delo. Veliko posojilo, ki ga bomo zbrali na domačem kapitalnem trgu, bo oni motor, ki bo vzdrževal konjunkturo.

Prestolni govor kralja Jurija

Angleški kralj z velikim poudarkom govori o oboroževanju Anglije „Tradicionalno dobri odnosi med Italijo in Anglijo“

London, 8. novembra. AA. Reuter: Kralj Jurij je v svojem prestolnem govoru, s katerim je odprl novo zasedanje angleškega parlamenta, dejal med drugim:

Moji odnosi s tujimi državami so tudi še naprej prijateljski. Moja vlada bo storila vse, kar je v njeni moči, da pospešuje razvoj dogodkov v duhu dobrega sporazumevanja, zlasti v duhu skupne angleško-nemške izjave v Monakovem 30. septembra.

Sporazum, ki je bil aprila sklenjen med mojo vlado in italijansko vlado, bo zdaj v kratkem stopil v veljavo. Pričakujem, da bo to delo utrdilo tradicionalne dobre odnose, ki so tako srečno in dolgo obstojali med tema dvema državama v korist evropskega mira.

Povabil sem romunskega kralja, naj me obišče v teku meseca novembra, ter pričakujem z zadovoljstvom njegovega obiska v moji prestolnici.

Prav tako sem povabil predsednika francoske republike, da me obišče prihodnjo pomlad. Prepričan sem, da hosta ta dva obiska izboljša veliko zadovoljnost pri vseh treh narodih.

Kraljica in jaz se že vnaprej veseliva obiska, ki ga bova napravila prihodnje leto v Kanadi.

Srečen sem, ker sem sprejel povabilo, namenjeno kraljici in meni, od strani predsed-

nika Združenih držav, da obiščeva to državo prej, preden končam svoj obisk v Kanadi. Toplo pozdravljam ta izraz lepih čustev, ki obstoje med našima državama.

Mojim ministrom je zelo žal, ker se nadaljuje sovražnost v Španiji. Čeprav odobravamo politiko nevmešavanja, pa vendar želimo, da bi se vojna čimprej končala. Stori bomo vse, kar je v naših močeh, da se čimprej upostavi mir v tej državi. Moja vlada je v vsakem času, kadar bi obe stranki to želeli, pripravljena nuditi svojo pomoč in pomagati vrniti mir tem krajem. Toda medtem bodo moji ministri storili vse, kar je v njihovi moči, da zavarujejo angleške interese v teh pokrajinah.

Moji ministri bodo v kratkem predložili poročilo palestinske komisije in dali izjave o bodoči politiki glede tega vprašanja.

Moji ministri so že sklenili, da se češko-slovaški vladi izročijo posojila v znesku 10 milijonov funtov šterlingov za njene nujne potrebe, da bi se tako nudila tej vladi podpora finančne vrste, da bo mogla z njo urediti mnogo zadev.

Prav tako napreduje zdaj zadovoljivo vprašanje preskrbovanja mojih obrambenih sil z vsemi potrebnimi sredstvi, ker so pretekli dnevi pokazali, da obstoje nekatere pomanjkljivosti v naši pripravi za vojaško in in civilno obrambo države, ki jo je treba po-

praviti. Moji ministri so razpravljali o tem vprašanju na podlagi izkustev iz prejšnjih dni ter bodo še vnaprej izdajali potrebne ukrepe, da se pospeši oboroževanje in preskrba z vsem potrebnim materialom. Vprašanje državljanske obrambe države vsebuje prav tako tudi uspešno izkoriščanje vseh virov za ojačenje narodne prostovoljske službe, kateri bo v prihodnje posvetil vso svojo pozornost moj minister lord čuvar zasebnega pečata.

Prav tako bo vlada še naprej skrbela za mir v Evropi ter bo še vnaprej v duhu zaupljivosti in z vsemi silami podpirala ojačenje naše trgovine in industrije.

Moji ministri bodo storili vse, da zagotovijo zadovoljive pogoje za razvoj naše prekomorske trgovine.

Kralj Jurij je nato prešel na vprašanje notranje politike, zlasti na vprašanje javnega zdravja, ter zlasti na borbo za pobijanje raka, nato pa se je bavil z ukrepi na polju kazenskega prava, poljedelstva, industrije itd. Kralj Jurij je končal svoj prestolni govor s prošnjo Vsemogočnemu, naj blagoslovi delo parlamenta za dobro in srečo vsega naroda in svetovnega mira.

Na ulicah, koder se je peljal angleški kraljevski par v parlament, so se zbrale velike množice ljudi. Princezi Elizabeta in Marjeta pa sta opazovali svečani sprevod z oken Buckinghamske palače.

Knez-namestnik se je vrnil

Belgrad, 8. novembra. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle se je danes dopoldne ob devetih vrnil iz Romunije v Belgrad.

Kralj Karel v London

Bukarešta, 8. novembra. AA. Havas: Romunski kralj Karel bo obiskal London v času od 15. do 18. t. m. Kralj bo odpotoval iz Bukarešte 12. t. m. in se peljal v London skozi Pariz. Po končanem uradnem obisku bo kralj Karel ostal še nekaj časa inognito v Londonu, nakar bo za nekaj dni obiskal tudi Pariz. Za zdaj še ni gotovo, če bo kralja Karla spremljal zunanji minister Petrescu Comnen.

Ataturk spet hudo bolan

Carigrad, 8. nov. TG. Zdravstveno stanje predsednika Ataturka se je zopet nepričakovano hitro poslabšalo. Davi je dobil ponoven napad svoje bolezi. Iz Ankare se je pripeljal predsednik vlade Dželal Bajar, ki se nahaja pri bolnem predsedniku v Dolma Bagçe. Ves zdravniški zbor je pri bolniku. Zdravstveno poročilo še ni bilo izdano. Pač pa so bili izdani varnostni ukrepi po Carigradu in okolici, ki pričajo, da zdravniški smatrajo ponovni pojav bolezi za nevaren.

Vladna kriza v Belgiji

Bruselj, 8. nov. c. Napovedana kriza vlade ni izbruhnila. Na snočnji zadnji seji socialističnega kongresa je Spaak prejel popolno zaupnico in je kongres odobril njegovo politiko.

Zato so katoliški in liberalni ministri odnehali z zahtevo, da naj se takoj odpolje belgijski zastopnik k španski nacionalistični vladi. Na današnji seji vlade so vsi ministri pustili proste roke Spaaku, da naj postopa tako, kakor se mu to zdi potrebno.

turo na drugačni višini, kot smo bili vajeni prej, ko so mislili s prihranki nekaj deset milijonov dinarjev delati velika javna dela, ki naj bi omilila brezposelnost, kar se pa — jasno — ni moglo zgoditi.

Na polju trgovinske politike beležimo stalno znatno aktivnost, ki je potrebna zaradi vedno se menjajočih razmer na svetovnih trgih in tržiščih onih držav, ki prihajajo za nas v poštev. V trgovinski politiki smo šli na nova pota, ki so našim proizvodom odprla tudi nove trge in nam zagurala stare, kar je bilo posebno težavno, ker smo bili v trgovinskopolitični krizi z enim naših najvažnejših odjemalcev (sankcije). Uvideli smo, da gre zunanja politika z roko v roki z gospodarsko politiko in smo temu primerno preusmerili našo trgovinsko politiko, zlasti ker smo videli, da od nekaterih držav, ki so nam bile na papirju zaveznice in prijateljke, nismo našli onega razumevanja, kot smo ga doživeli drugod.

Bilanca dosedanjega dela je pozitivna, čaka nas pa še nadaljnje delo, ki bo mogoče le tedaj, če bomo tudi vse politične sile strnili za doseg onih gospodarskih ciljev, od katerih je odvisno bodoče blagostanje našega naroda.

Kamerun in Togo - Nemčiji

Francoski general napada načrte zunanjega ministra

Pariz, 8. novembra. TG. Znani francoski pisatelj o kolonialnih vprašanjih general Tilho je v »Figaroju« zelo ostro napadel zunanjega ministra Bonneta, ki mu očita, da je pripravljen vrniti Nemčiji koloniji Kamerun in Togo. General Tilho pravi, da se francoska vlada prav nič ne zaveda, kakšne bodo vojaško-politične posledice takšnega koraka. Francoska vlada se je zavedela, kaj je s češkoslovaško izgubila, šele ko je bilo prepozno, ko češkoslovaške države z vojaškega stališča ni bilo več. Isto se utegne zgoditi z afriškimi kolonijami Francije. Če bi Francija Nemčiji vrnila Kamerun in Togo, bi bila »os Rim-Berlin« podaljšana v Afriko prav do Kameruna in bi francoski kolonialni imperij bil presekán v dvoje. Kako naj potem Francija brani svoje kolonije. Nemčija bi v Kamerunu in Togu zgradila oporišča za svoje podmornice in — kar je še huje — oporišča za svoje letalstvo. Francija je itak že izgubila nadzorstvo nad sredozemsko zvezo med materno zemljo in severnoafriškimi kolonijami. Ali sedaj naj izgubi še nadzorstvo nad zvezami v kolonialnem imperiju samem. Bonnetov načrt, da se Nemčiji vrne Kamerun in Togo, ni nič več in nič manj kakor ogrožanje francoskega in angleškega kolonialnega ozemlja v Afriki. Če kdo trdi, da bi bila s tem storjena usluga svetovnemu miru, se moti. Kajti v Afriki bi nastalo ognjišče novih sporov, ki bi kaj kmalu dozoreli v svetovne spore. Nemška propaganda dobro ve, zakaj se zadnje čase s toliko vneto zavzema za vrnitev prav teh dveh kolonij, Kameruna in Toga, ker ve, kaj bi z njima z vojaško-političnega stališča pridobila za svojo bodočo svetovnopolično veljavo.

Z Italijo pa „ureditev Severne Afrike“

Rim, 8. novembra. TG. Takoj po prihodu novega francoskega poslanika Francois Ponceta v Rim se je začelo že živahno diplomatsko gibanje in ugibanje o načrtih, ki jih je Poncet prinesel s seboj, da pozivi francosko-italijansko prijateljstvo. V političnih krogih menijo, da so pogoji za obnovitev dobrih odnosov le delno dani in da bodo pogajanja zelo težavna in dolgotrajna. Poncet bo nadaljeval pogajanja tam, kjer so se spomlad končala. Poncet bo predal italijanski vladi posebno spomenico, kjer bodo našteje francoske želje v 12 poglavjih. Vsebinska teh točk še ni znana, toda toliko je javno znano, da je ena najvažnejših med njimi točka, ki govori o ureditvi odnosov v severni Afriki (Tuniziji), kjer je treba izpolniti obljube, ki jih je Francija Italiji dala l. 1935. v pogodbi, ki sta jo takrat v Rimu podpisala Mussolini in Laval. Ni pa mogoče zatistiti oči pred dejstvom, da italijanska vlada nima nobenega pravega zaupanja v francosko vlado, ki je v stalni nevarnosti, da je ne prevrnejo strankarske intrige. Z nestalnimi vladami pa se je hudo pogajati.

Kot dobro znamenje tolmačijo v političnih krogih, da je Italija ukinita vse ukrepe, ki so bili letos spomladi izdani proti Franciji na polju turizma in ki so dejansko preprečili skoraj vse turistični promet med Italijo in Francijo. Tudi predpogajanja za novo trgovinsko pogodbo so uspešno končana in pričakujejo, da bo trgovinska pogodba, ki jo pripravljajo, kmalu izdelana in stopila v veljavo že v začetku prihodnjega leta.

Italija ni zadovoljna z zblizanjem med Francijo in Nemčijo

Pariz, 8. nov. b. Vest o skupni francosko-nemški izjavi za ureditev razmerja med obema državama je povzročila v vseh političnih krogih največje iznenadenje, pa tudi splošno zanimanje, ker so se zadnje dni spet razširile vesti, da bo treba še zelo dolgo čakati, preden bo prišlo do

resničnega zblizanja med Nemčijo in Francijo. — Vladni krogi so zaradi gornje informacije zelo rezervirani, poudarjajo pa, da taka izjava ni izključena, če se upošteva dejstvo, da so velesile sklenile nadaljevati politiko, sklenjeno v Monakovem, ki vključuje tudi zboljšanje odnosov med Nemčijo in Francijo, med Francijo in Italijo ter končno med Italijo in Anglijo.

Po poročilih iz Rima pa je vest o skupni nemško-francoski izjavi v rimskih krogih povzročila precejšno nezadovoljnost, ker smatrajo, da bi zblizanje med Francijo in Nemčijo moralo slediti istočasno z zblizanjem odnosov med Francijo in Italijo. Ako Nemčija in Francija podpiseta skupno izjavo o zblizanju, bo položaj Italije v pogajanjih s Francijo znatno oslabilen, ker se bo znašla naenkrat osamljena proti trem velesilam: Franciji, Nemčiji in Angliji.

Franco je zavzel Mora de Ebro

Gandesa, 8. novembra. Mora de Ebro je padla v roke navarskih čet. Mesto leži takorekoč na polotoku, kjer je od treh strani obdano od Ebra. Zato ima prav dober vojaški položaj. Skoraj vse hiše v mestu so zgorale zaradi eksplozij streliva. Rdeči so namreč pred svojimi odhodom zažgali ogromna skladišča streliva, ki so ga imeli v mestu in v okolici nakopičenega. Deloma pa so se skladišča streliva vnela že prej zaradi zračnega bombardiranja Francovega letalstva.

Mora je veljala za najmočnejšo točko vsega rdečega moetišča na desni strani reke Ebra. Za posest mesta so se zadnje dni vodile ogorčene borbe. Ponoči pa so rdeče čete mesto zapustile, ker so čez dan Francove čete v napadu zavzele vse okoliške vrhove. Mesto je popolnoma zapuščeno in so preostali le posamezniki, ki so se skrili, da jih niso odvedle rdeče čete.

Medtem divjajo hudi boji za višavje Fatarella, ki je zadnja oporna točka rdečih na desnem bregu Ebra. Na tem pogorju so se rdeči močno utrdili, vendar ni verjetno, da bi se mogli dolgo držati, kajti od 88 km Ebrovega toka, kolikor so ga imeli v posesti po poletni ofenzivi, jim je ostalo le še 27 km in tudi ta odsek je trajno pod ognjem Francovega topništva.

Katalonci poskušajo razbremeniti pritisk Francovih čet na koleno Ebra. Zato so poskusili s hudimi napadi pri Leridu. Po začetnih uspehih pa so bili zopet vrženi nazaj in so pustili v rokah narodne vojske nad 600 ujetnikov.

Bilbao, 8. novembra. AA. DNB: Nacionalistične čete so nadaljevale večeraj s prodiranjem na bojišču pri Ebru. Po ogorčenih borbah so zavzele važno mesto Mora del Ebro, kjer se nahajata dva mostova preko reke. Sovražnik je utrpel hude izgube. Na Castellonskem bojišču je izvršil sovražnik več protinapadov, nacionalisti so jih vse odbili ter zaplenili mnogo vojnega materiala ter štiri sovjetske tanke. V severni Kataloniji se je republikanec na odayku pri Segri posrečilo osvoboditi del rogov, ki so jih imeli nacionalisti. Toda slednji so izvršili protinapad, obkolili te republikanske čete, ter jih odrezali od zaledja. Republikansko letalstvo je bombardiralo vas Cabra v provinci Cordoba, ki leži 60 km izza bojišča ter nima nobenega vojaškega pomena.

Dunajska vremenska napoved: Brez bistvenih izprememb.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro bo v vsej kraljevini z jutranjo meglo. Nekoliko oblačno bo v zapadnih in severozapadnih krajih. Ponoči bo nastopil lahen mraz.

Zagrebska vremenska napoved: Nekoliko hladnejše.



Notranji minister dr. Anton Korošec je preteklo nedeljo govoril v Paračinu na velikem volivnem shodu JRŽ, katerega se je udeležilo nad 8000 ljudi.

Osemnajstletni fant požigalec

Požari v Gornjem Vrhpolju pri št. Jerneju pojasnjeni

Letos so bili v veliki vasi Vrhpolje pri št. Jerneju že štirje požari in so pogoreli štirje posestniki. V nedeljo 6. novembra ob desetih bi pogorelo gospodarsko poslopje Potočarja Karla, če bi požigalca pri njegovem delu ne bili zasačili. Vsa vas je namreč organizirala tajno nočno stražo, ki naj prepreči nadaljnje požare. Straža je bila na vasi. Okrog desetih je šel posestnik Potočar iz hiše pogledat okrog poslopja in je zapazil, da je urnih korakov odhiti od njegovega poslopja Rangus Stanko, fant, ki še ni star 18 let. V mesečni noči ga je prav lahko spoznal. Zakričal je na pomoč. Na ta krik so prihiteli stražarji. Požigalec pa je v tem zbežal v Cerovilog, da ga niso mogli takoj prijeti. Šel je tja pod okno nekega dekleta in najprej povpraševal starše, kje je dekle, da bi tako

mogel dokazati, da ni bil v Vrhpolju. Staršem se je ta stvar zdela čudna, ker niso imeli sploh nobenih zvez s tem fantom. Fant je nato odšel domov. Vsa vas je bila medtem že zastražena, prav tako tudi hiša njegovega očeta. Ko je prišel nazaj čez kake pol ure, so ga prijeli in vprašali, kje je bil. Rekel je, da je šel v Cerovilog. Pogledali so njegove čevlje in hlače in videli, da je rosen, dočim je cesta lepa in suha. Takoj so poklicali šentjernejske orožnike. Orožniki so bili že obveščeni o sumnji, kdo je požigalec, in so takoj prišli na mesto. Orožnikom je vse priznal, kdaj je požigal, kako in zakaj. Priznal je, da od domačih ni nihče kriv, edino on sam. Mladi požigalec je delomržen, nikdar ni bil prijazen do nikogar, zahajal ni nikdar v gostene družbe, v cerkev je le redkokdaj šel.

Podrobnosti o požaru v Laporju

Turjak, 8. novembra.

Današnji »Slovenec« je že na kratko poročal o grozni nesreči, ki je zadela vasi Laporje, ki leži nekaj višje na levi strani glavne ceste Turjak—Velike Lašče pod Rašico na položni planjavi. Vas šteje 11 hiš. Tam stanujejo skromni kmetje, ki se preživljajo s kmetijstvom, gozdarstvom in domačo obrtjo.

Včeraj je bil velik jesenski živinski sejem v Velikih Laščah. Moške in žene so se že zjutraj napotili na sejem, da si nakupijo razne potrebščine za zimo, odnosno da skušajo prodati kak rep iz hleva. Drugi so odšli v gozdove, da nagrabijo za gospodarstvo potrebno streljo. Vas je bila skoraj izumrla. Doma so ostali otroci, stare ženske in starci. Ni jih bilo dosti.

Okoli 15 je zapazila ogenj 17 letna posestnikova hčerka Jelka Štrukljeva s hiše št. 7. Začela je klicati na pomoč: »Pri Mavcu gor!« Vsi so bili močno zbegani. Otroci in stari ljudje si niso znali mnogo pomagati. Na slamanati strehi posestnika Alojzija Mavca se je pojavil rdeči petelin. Vnela se je slama tik malega dimnika. Ogenj se je z največjo nagljo širil in je kmalu objel tudi sosedne hiše. Ljudje so obupani begali okrog ter so skušali najprej reševati najpotrebnejše obleke in drugo imetje iz hiš. V splošni zbeganosti so skoraj pozabili na Mavčeve otroke, ki so bili doma v hiši. Z največjo težavo so jih rešili. Sprva so ljudje mislili, da je postal žrtev divjega ognja Mavčev najmlajši sinček. Otrok pa se je zatekel iz vasi in so ga proti večeru šele našli.

Potniki Pečnikovega avtobusa, ki so se vozili kmalu po 16. v Velike Lašče in naprej proti Blokam in v Lož, so s strahom opazovali, kako je vas gorela. Velikanski stebri ognja so se dvigali proti jasnemu nebu. Zavel je tudi veter, ki je še bolj podpiral in netil požar. Po okoliških cerkvah je začelo biti plat zvona.

Tri gasilske čete z motornimi brizgalnicami so bile kmalu na mestu v Laporju in so pričele z največjo požrtvovalnostjo gasiti in omejevali ogenj. Prišli so gasilci iz Velikih Lašč, Ponikev in Škocijana. Gasenje je bilo res težavno. Vodo so črpali iz neznatnega potočka, ki se odteka v Rašico. Celo noč so Laporjanom na pomoč prihiti ljudje pomagali pri reševanju akcij. Šele proti štirih davi so požar popolnoma ugasili.

Laporje so danes kar razvalin. Mnogim posestnikom so uničili vsi poljski prideški, uničene so zaloge sene in skoraj vse gospodarsko orodje. Najhuje je prizadet posestnik Alojzij Mavec, kjer je izbruhnil požar. Prvotno so trdili, da so zanetili otroci. Ta obdolžitev otročičev je bila neosnovana. Turjaški orožniki pod vodstvom poveljnika postaje so skupno z velikolaškimi delali na pogorišču red in so ugotovili, da je moral ogenj nastati takole: Mavčeva žena Marija je pustila v kotlu, kjer se je kuhala svinjska krma, ogenj. Kotel stoji v kuhinji. Iz kotla vodi napeljava v dimnik. Iz ognjišča pod kotlom so najbrž švigale iskre v dimnik in skozi njega jih je nekaj padlo tik dimnika na slamo, ki se je vnela.

Pogorelo je 7 hiš in 4 gospodarska poslopja s hlevi. Posestniku Stefanu Zelniku je pogorelo vse, razen kozolec. Uničeni so mu prideški, zaloge sene in orodje. Prav tako posestniki Mariji Štrukljev. Ohranjen ji je kozolec. Posestniku Franu Srpu prav tako vse. Ostal mu je edino plug. Posestniku Alojziju Štruklju hiša in kozolec. Krojaškemu mojstru Franu Meglenu je ostala hiša, pogorelo mu je kozolec. Iz hiše je Meglen rešil blago za 12 oblek v vrednosti okoli 6000 din. Blago je odložil na travo. Tu pa je vse blago zgorelo. Posestniku Prhaju Janezu je do tal pogorelo kozolec z gospodarskim orodjem in veliko zalogo sene. Posestniku Alojziju Grudnu je pogorelo kozolec z vsem orodjem in zalogi. Gasilcem se je posrečilo ohraniti tri hiše. Dve hiši je ogenj že objemal, toda napeli so vse sile, da so ju obvarovali pred uničenjem. Popolnoma nepoškodovana je ostala samo ena hiša.

Koliko znaša dejanska škoda? Orožniki s civilno komisijo so danes ocenili škodo na 645.000 dinarjev. Nesrečni Laporjani so bili zavarovani za malenkost.

Tudi Mačkovi ljudje beže pred JNS-arji

Franc Barth, ugleden posestnik na Viču pri Dravogradu, je poslal Karlu Gajšku, kandidatu na listi dr. Stojadinoviča za okraj Dravograd, sledeče pismo:

»Spoštovani gospod Gajšek! Sporočam Vam, da nočem kandidirati na listi JNSarjev in tudi ne skupaj z JNSarji na dr. Mačkovi listi. Ti ljudje so nas za časa Jevtičeve vlade preveč preganjali in tudi mojega namestnika Senožetnika. To je razlog, da tudi z JNS nočem skupaj kandidirati. Jaz sem pri zadnjih volitvah kandidiral na dr. Mačkovi listi in sem imel ca. 225 glasov. Sedaj se bom pa zavzel za listo dr. Stojadinoviča in za Vas, ker ne morem razumeti, da naj skupaj sedaj nastopamo mi z batinaši. Sporočil sem to tudi svojemu namestniku Senožetniku. To lahko tudi objavite v časopisu. — Z odličnim spoštovanjem: Barth Franc.«

Franca Bartha so hoteli imeti JNSarji na vsak način na svoji listi kot namestnika, kakor je to sam izjavil.

Po tej izjavi se vidi, kakšen uspeh bo imela lista dr. Mačka v družbi z JNSarji v Sloveniji.

Nov most čez Pesnico

Gornja Sv. Kungota, 7. novembra.

V nedeljo 6. novembra popoldne je domači župnik g. Kolarič ob asistenci šentjurskega g. župnika blagoslovil nov most čez Pesnico, katerega je s pomočjo okrajnega cestnega odbora zgradila domača občina. Pri blagoslovitvi so bili navzočni številni občani z vsem občinskim odborom in županom Vauptičem na čelu. Iz Maribora so prihiteli okrajni glavar dr. Šiška, načelnik okrajnega cestnega odbora Fr. Žebot, inž. Šoberl, Stiergaršek in župan pri Sv. Ani v Slov. gor. g. J. Šondler. Za novi most, ki je zaradi živahnega prometa, ki se tukaj razvija, že postal nujen potreba, je občina zrtvovala 50.000 dinarjev. Pri blagoslovitvi sta spregovorila domači župan g. Vauptič in načelnik okrajnega cestnega odbora g. Fr. Žebot.

Slava vozaškega eskadrona

Ljubljana, 8. novembra.

Slava vozaškega eskadrona v vojašnici kralja Petra spada med najbolj pristrčne prireditve te vrste. Pod vodstvom konjeniškega kapetana I. razreda g. Franja Furtinjerja so častniki, podčastniki in vojak lepo okrasili prostor za svečanost z zelenjem in državnimi zastavami. Prav tako lepo so bili okrašeni prostori, kjer je eskadron po cerkvenih obredih sprejemal številne prijatelje in goste.

Slavo sta počastila s svojo navzočnostjo najvišja predstavnika civilne in vojaške oblasti, g. dr. Marko Natlačen, ban dravske banovine, in general Lukič, poveljnik dravske divizije. Oba dostojanstvenika so sprejeli častniki eskadrona, vidno veseli, da je bila vprav njihova edinica deležna tako visokega odlikovanja. Med ostalimi gosti so bili dr. Ravnihar, mestni podžupan, g. Maršič, okrajni načelnik ljubljanski, dr. Hacin, upravnik policije g. Bedenk, poveljnik policije, ter mnogi drugi zastopniki raznih ustanov in osebni prijatelji g. domačina in častniškega zbora. Vse ljubljanske vojaške edinice so poslale svoja zastopstva, tako da je bil pogled na lepo vrsto strumnih častnikov, ki jim je stal na čelu poveljnik topništva general Pavlovič, nekaj izredno lepega. Poveljnik divizije je obšel množico, ga pozdravil, mu voščil veliko sreče h krstnemu dnevu eskadrona, ter pristopil k vsakemu gostu, civilistu in vojaku, ter mu stisnil roko v pozdrav in v zahvalo, da so prišli počastiti prireditve naše hrabre vojske.

Po cerkvenih molitvah, ki so jih zaporedno opravili pravoslavni svečenik, muslimanski iman in katoliški duhovnik, je imel kapetan I. razr. Franjo Furtinjer navdušujoč nagovor na svojo strumno četo. Razlagal je pomen današnjega praznika, orisal jim je lik njihovega patrona sv. Dimitrija ter jih izpodbujal, naj posnemajo svetnika v vsem, posebno pa v hrabrosti in v neomajni požrtvovalnosti v službi do bližnjega. Zaključil so »Slavo« na čast vsem padlim vojakom, nato pa je eskadron zapvil trikrat »Živio« na čast vrhovnemu poveljniku naše vojske kralju Petru II., kateremu bo eskadron služil do zmagaja diha. Nato je vojaška godba zaigrala državno himno.



Dr. L. Pitamic imenovan za rednega vseučiliškega profesorja

Belgrad, 8. nov. AA.



V imenu Nj. Vel. kralja z ukazom kr. namestnikov in na predlog prosvetnega ministra je bil postavljen na pravni fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani za rednega profesorja na katedri »ustavno pravo in teorije o državi«, gospod dr. Leonid Pitamic, izredni poslanik in opolnomočeni minister v pokoju v skupini 2/1.

mitrija ter jih izpodbujal, naj posnemajo svetnika v vsem, posebno pa v hrabrosti in v neomajni požrtvovalnosti v službi do bližnjega. Zaključil so »Slavo« na čast vsem padlim vojakom, nato pa je eskadron zapvil trikrat »Živio« na čast vrhovnemu poveljniku naše vojske kralju Petru II., kateremu bo eskadron služil do zmagaja diha. Nato je vojaška godba zaigrala državno himno.

Po cerkvenih obredih so častniki odpeljali čete v vojašnico, kjer so jim po znanih načelih gostoljubnosti, ki preveva našo hrabro vojsko, ljubezno postregli. Med obedom in vse popoldne je pri eskadronu vladalo najlepše razpoloženje. Popoldne so eskadron prišli obiskat še številni drugi prijatelji naše vojske ter v njeni družbi preživeli nekaj lepih ur v pristrnem tovariškem duhu.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Frans-Josef« grenčice.

Smrtna nesreča v rudniku

Trbovlje, 8. novembra.

Smrtno se je ponesrečil na zapadnem obratu 35-letni rudar Zeljko Martin. Vlak z napolnjenimi vozički premoga, pri katerem je bil zaposlen kot zavirač, je vozil od jaska IV. k jasku III. Zeljko je šel temu vlakcu odpirati vrata, potem so ga pa vozički zagrabil v tesni jamski progi, ga nekaj časa sukali in ga do smrti zmečkali. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Ponesrečena motociklista

Ptuj, 8. novembra.

Preteklo nedeljo sta napravila izlet v Ptuj in njegovo okolico 36-letni Brunscole Jože, uradnik v tovarni čevljev »Humani« A. G. v Gradcu in 45-letni Kögler Franc, predelavec v isti tovarni v Gradcu. Ko sta se peljala okrog 16 z izleta od Sv. Vida pri Ptuj, je v bližini gostilne »Pri sulhi vejic« nancrat skočila pogonska veriga z motorja, ki se je nato naglo ustavila. Motor je vodil Brunscole. Ker je vozil z brzino okoli 70 km na uro, mu je tedaj, ko je z vso silo pritisnil na zavoro, odtrgalo kar ves podplat. Sunek je vrzel oba nekaj metrov vstran, kjer sta obležala. Reševalci so oba ponesrečenca prepeljali v ptujsko bolnišnico. Brunscole ima več poškodb na glavi, ki pa niso nevarne. Kögler pa ima smrtonosno poškodbo na glavi. Počila mu je namreč lobanja in ima poleg tega še hujše notranje poškodbe. Njegovo stanje je zelo resno. Je še vedno nezavesten.

Umor Marije Jekovčeve

o kateri je včerajšnji »Slovenec« poročal, je zbudil na Jesenicah veliko razburjenje. Jekovčevo so v ponedeljek pripeljali v mrtvašnico na jeseniškem pokopališču. Pri obdukciji je komisija ugotovila, da je bila Jekovčeva zadeta v prsi pod levo ramo. Prestreljena je bila glavna srčna žila. Krogla ni izstopila, ampak je običala tik pod kožo na drugi strani. Prestreljena so tudi pljuča. Rana je bila smrtno nevarna in nobena zdravniška pomoč ne bi mogla pomagati. Po strelu je Jekovčeva mogla živeti kvečjemu 20 minut. Morilca Vilmana so prepeljali na policijski komisariat na Jesenicah. V ponedeljek je bil Vilman še ves dan v nekakem razburjenem in pijanem stanju. Delal se je, da se ne nič ne spomni, iz kakšnih razlogov je izvršil strašno dejanje. Policiji se pa zdi sumljivo to, da se je nekaterih drugih okolištin precej določno spominjal. V ponedeljek popoldne je naročil venec za ustreljeno Jekovčevo, katere pogreb je bil v terek popoldne. Pravo zasliševanje Vilmana se je pričelo v terek popoldne. Po zaslišanju bo oddan sodišču v Kranjski gori. O vzrokih, ki so privedli Vilmana do umora, je zaenkrat še težko kaj določnega trditi. Fant je imel z Jekovčevo ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledice. Obdukcija je ugotovila, da je bila Jekovčeva že okoli štiri mesece v blagoslovljenem stanju in je otrok »bil ženskega spola. Nekdo domačih Jekovčev je v prvem hipu, ko je zvedel za umor, zavpil: »Najprej je za napravil nesrečno, sedaj se je pa hoče znebiti«. Drugi spet pripovedujejo, da je bil Vilman zadnje dni nekoliko zamišljen in si to zamišljenost razlagal tako, da je že pred dnevi napravil strašen sklep. Tudi dejstvo, da je imel pripravljen revolver z nabojem že v cevi pod zglijem, utemeljuje tak sum.

V Ljubljani pridno zidajo

Ljubljana, 8. novembra.

Letošnje poletje je doživela Ljubljana gradbeno sezono, kakršne prav gotovo še ne pomnimo. V prejšnjih letih smo bili vedno zadovoljni, če so začeli graditi kako javno poslopje in nekaj manjših zasebnih zgradb. Letos pa moramo posebej omeniti dve velikanski palači banke Slavije in Batov »Dom službec«, da vseh drugih številnih in velikih zgradb — ki jih je postavila zasebno podjetnost — ni ti ne omenjamo. Poleg zasebne gradbene delavnosti pa bo Ljubljana pridobila letos lepa poslopja tudi iz javnih sredstev. Mestna občina gradi žale pri pokopališču pri Sv. Križu in otroško zavetišče v Trnovem ter šolo na Viču. Graditi so začeli že zavod za strojništvo, v kratkem bodo začeli graditi kemični zavod.

Konec oktobra je začela graditi tudi Poštna hranilnica veliko stanovanjsko poslopje ob Erjavčevi in Bleiweisovi cesti. To stanovanjsko poslopje

Da bi izsilil denar, je zažgal kozolec

Celje, 8. novembra.

Snoči okoli 8 je začel goreti za Jožefovim hribom kozolec lazaristov. Lazaristi so opazili ogenj in so takoj telefonirali celjskim gasilcem. Ogenj se je hitro razširil in zajel ves kozolec, v katerem je bilo seno, koroza in fižolovina. Kmalu so prišli na kraj požara celjski in gaberski gasilci. Ogenj pa je že medtem zajel ves kozolec in visok plamen se je dvigal ter osvetljeval okolico. Vestni celjski polic. se je posrečilo, da je našla sled za požigalec in danes zjutraj ob 9 so pripeljali na policijsko stražnico 17-letnega Z. Ivana iz Zavadne pri Celju, ki je bil osumljen, da je zažgal kozolec. V začetku je zanimal, ko so mu pa na policiji natančneje izprašali vest in ga hoteli zapreti, so mu še prej pregledali žepa. V suknjiču so našli prav interesantno pismo, v katerem Ivan grozi lazaristom, da jim bo v teku pol leta zgorel krasen samostan, prav tako, kakor je lepo gorel njihov kozolec v dolini. V pismu grozi, da si pomagajo le na ta način, da mu dajo na skriven kraj 3000 din, kar je pač malo, da jim ne bo zažgal. Pismo zaključuje, da spada med prostozidarsko družbo cerkvenih atentatarjev, ki ne bodo prav nič prizanašali, opozarja pa tudi, naj ničesar ne sporoče policiji, denar pa čimprej položijo na določen kraj.

Ivan Z. je bil pred meseci obsojen na 2 meseca zapora zaradi poizkušene napada na tovarnarja Westna, katerega je hotel ustreliti in izsiliti od njega 1.000.000 din. Pri tem pa so ga zasačili policijski agenti in preprečili zločin.

Velika tatvina pri Brežicah

Te dni je bil izvršen velik vlom v vasi Zupeljceve, občina Kapela pri Brežicah. Neznani vlomilci so vdrli ponoči v trgovino Ivana Verstovška ter so pokradli okoli 150 kg kož ter usnja, dalje večjo množico cigaret in cigar, mnogo moškega in raznobarnega ženskega blaga, 50 moških srajc, 8 moških triko-srajc, 40 otroških oblek, 60 svitrov, zabojev mila in mnogo drugih predmetov. Trgovca Ivan Verstovšek je oškodovan za približno 55.000 din. Tatovi so imeli s seboj voz, na katerega so naložili ukradeno blago ter nato izginili. Ljudje domnevajo, da so bili to cigani ali kakšni roparji, ki se klatijo po breziškem okraju. Nekaj dni prej pa je bilo vmiomljeno v stanovanje učitelja g. Viljema Vaniča v Boštanju pri Radni. V tem stanovanju ni bilo nobenega do matih in so imeli vlomilci lahko delo. Odnegli so radijski aparat znanke »Lorenze«, črno moško suknjo, rjavo moško obleko, črn ženski plašč, šest ženskih oblek, več perila, par moških čevljev, pižamo, več otroških oblek in igrač ter drugih malenkosti. Škoda je ocenjena na 9000 din. Možno je, da je ta vlom zagrešila prav ista tolpa.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 9. novembra: Teodor (Božidar), mučenec.
Četrtek, 10. novembra: Andrej Avelin, spoznavalec; Trifon, mučenec.

Osebnosti

Iz sodnijske službe. Iz Ljubljane v Celje prestavljeni državni tožilec dr. Julij Fellahar je bil pred meseci premeščen v Ljubljano na okrogno sodišče. Sedaj je dodeljen kazenskemu oddelku in je včeraj prvič vodil glavne kazenske razprave kot senatni predsednik. Začasno je bil kazenskemu senatu dodeljen s. o. s. g. Fran Gorčan, ki vodi sicer civilne pravde na okrognem sodišču.

Izpit so napravili: za čin inženirja-majorja mornarice inženirja-stotnika I. razr. mornarice inž. Peter Rozman in inž. Boris Kandare, in za čin poročnika bojnega broda II. razr. poročnik fregate Branko Bilič.

Iz vojaške službe. Napredoval je šteto od 28. junija 1937 v čin poročnika fregate poročnik korvete Alojz Kavšek; preveden je v rezervno Miloš Martič, prej inženir-major zrakoplovno-tehnične stroke, upokojen je peh. narednik-vodnik I. raz. Jesip Kunst in je obenem preveden v rezervno.

Novi grobovi

V Babineh pri Ljutomeru je umrl v nedeljo 6. novembra ugleden kmet Alojzij Bežan. Bil je v najlepših letih. Vedno je bohehal na srcu, dokler ga ni huda bolezen stisla. Kot odlični katoličan se je udejstvoval v mnogih organizacijah, tako v Kmetijski zadrugi, prosvetnem društvu, galski četni, bil je v odboru krajevnega šolskega odbora. Svoje otroke je vzgajal v strogo katoliškem duhu. Pred leti mu je umrla tudi že njegova žena, ki je v mladih letih legla v grob. Zaprta sedem nedolgovratnih otrok, ki so sedaj brez očeta in matere. Na domu je še ostal samo njegov brat, ki naprej gospodari. Pokojni je bil vsem v dober zgled, svetel vzor, napreden gospodar in dober sosed vsem vaščanom. Zato ga ne bodo samo otroci pogrešali, marveč tudi vsa vas in vsa okolica. Bodi mu zemljica lahka! — Krajevni šolski odbor je namesto venca na grob rajnega svojega člana Alojzija Bežana podaril ravnim otrokom lepo vsoto 100 din. Isto vsoto je namesto venca prispevala tudi Kmetijska zadruga v Ljutomeru v prid revnim otrokom.

V Stojncih niže Ptuj je umrla ga. Turk Elizabeta. Pokojnica je bila dobra krščanska žena in plemenita srca. Pokopali jo bodo v četrtek, dne 10. novembra, na pokopališču pri Sv. Marku niže Ptuj. Naj v miru počiva! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

fine platnene platnice in priložen svinčnik. Na skoraj 300 straneh finega papirja je zbrano vse, kar napreden gospodar stalno potrebuje! Nemo goče je naštevati vsa poglavja obširne vsebine, zato naj si ga vsak kmet ogleda pri domači Kmetijski zvezi ali v kaki knjigarni — in prav gotovo ga bo kupil! Ze 7000 izvodov letošnjega koledarčka Kmetijske zveze je šlo med naše kmetijske gospodarje! Skrbite, da ne ostanete brez njega! Kupite ga čimprej, dokler se še dobi, ali pa ga naročite na naslov: Kmetijska zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 17-11. Stane 10 din.

Ne boste razočarani

če boste za pranje perila uporabljali

PERION

domač, slovenski izdelek, ki odlično opere!

Razlastitev Auerspergovega veleposestva na Turjaku. V zemljiški knjigi ljublj. okrajnega sodišča je zaznamovana končna, pravno veljavna razlastitev Auerspergovega veleposestva na Turjaku. Med posamezne agrarne interese v Zemlji na Turjaku in drugih bližnjih vaseh je bilo razdeljenih 25 ha in 158 kv. metrov razne zemlje. Svet je bil pripoznan 38 posestnikom. Herwardu Auerspergu, sedanjemu lastniku turjakeškega gradu, je bila priznana odškodnina v znesku 92.756 din, ki bo izplačljiva v obveznicah Priv. agrarne banke z odbitkom 10% prispevka v kolonizacijski fond kmetijskega ministrstva. V razlastitvenem dekretu je določeno, da se svet ne more odutjiti in prodat dalje, dokler odškodnina ne bo plačana. Nekateri posestniki plačajo do 5000 din odškodnine, drugi manj.

KINO UNION

Telefon 22-21

Ob 16, 19 in 21

Danes nepreklicno zadnjikrat!

Robert Stolova melodiozna opereta

GLASBA ZA TEBE

Magda Schneider, H. Sönker, P. Kemp

Izpred malega kazenskega senata v Ljubljani. Ze dvakrat zaradi večjih tatvin kaznovanega Lojzeta D. so letos 1. septembra zasedli na Ježi pri Ježici, ko je izmaknil Snojovi služkinji Pavli Modrijanovi 640 din gotovine. Nato so prišli še drugi njegovi tatvinski grehi na dan. Oktobra lani je na Ježi vdomel pri posestniku Kodermanu Pavlu in mu vnesel kar 1100 din gotovine. Denar je skrival in ga premeteno vnovčeval v različnih dobrinah. Lojze je bil tudi osumljen, da je vdomel 11. septembra 1936 pri Jožetu Snoju in mu poleg drugih stvari od-

za rjuhe, flanelaste rjuhe dobite po nizkih cenah v dobri kvaliteti! Manufakturna trgovina Janko Češnik, Ljubljana, Lingarjeva.

Ne hudujte se na britev, če slabo reže, vzemite Cimean brivsko kremo, da boste zadovoljni!

Na šentjernejskem mladinskem taboru je bila najdena ženska ročna torbica z nekaj denarja. Izgubitelj jo dobi v župnišču.

Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Badensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in slinno. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

I V kraljestvo Dolomitov nas bo popeljal gosp. prof. Janko Mlakar v petek 11. novembra ob 8 zvečer s predavanjem, ki je bogato opremljeno s skioptičnimi slikami. Dolomiti so brez dvoma najbolj zanimivo pogorje v Alpah. Odkar so pa izpeljane številne avtomobilske ceste na vse močje prelaze, je to pogorje najbolj obiskano v Srednji Evropi. G. predavatelj je letos ponovno obiskal kraljestvo Dolomitov, zato bo njegovo predavanje brez dvoma zanimivo in bodo obiskovalci deležni tudi lepih prizorov iz kraljestva Dolomitov vsaj v sliki. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 7.

I Lunin mrk je bil v Ljubljani dobro viden. V ponedeljek zvečer kmalu po pol desetih se je pričela luna temniti. Občinstvo je bilo na ta lep nebesni pojav že prej opozorjeno po časopisu in se je pričelo zbirati ob napovedani uri v gostih množicah. Vladalo je prav idealno

vreme in je občinstvo po parkih in z oken moglo lepo opazovati, kako se zemeljska senca vleče čez mesec. Toda okoli 11 se je dvignila s tal megla ter nekoliko zagnila s tenkim pajčolanom ta nebesni pojav. Z nebotičnika in z Grada pa se je lunin mrk še nadalje videl do konca.

I Izjava. V včerajšnjem »Slovenec« in »Slovenskem domus« sta izšla dva članka o moji skladbi »Zedinjenje«. Ker je bila vsebina obeh člankov, ki sta med seboj v nekem delu skladna, ravno na tistem mestu takšna, da bi mogla tega ali onega zavesti v zmotu, si dovoljujem pojasniti osnutek simfonične kantate »Zedinjenje«. Pesnitev dr. Alojzija Gradnika, »Ujedinjenje«, je izšla leta 1926. v zbirki »De profundis«. Izbral sem si jo za besedilo svoje skladbe zgolj z umetniškega vidika, ki je zame tudi edino merodajno, zaradi njene pesniške dovršenosti in močne dramatičnosti, ki se mi je zdela za celovito skladbo potrebna. Ni mi prišlo na misel, da bi kdorkoli mogel interpretirati skladbo kot politično, in mislim, da tudi potek kompozicije ne daje nikoder povoda za takšno domnevo. Do danes nisem v teku 25 let komponiral nobene politične pesmi in je tudi nikdar ne bom. Kdor se je količkaj zanimal za slovensko glasbo v zadnjih 20 letih, je lahko opazil, da nisem politični komponist. Smatram, da sem z gorenjo navedbo dovolj označil svoje stališče napram pesnitvi simfonične kantate (ne himne) »Zedinjenje« ter se v nadaljnje morebitne debate ne bom spuščal. — L. M. Škerjanc.

I Ženski tečaj za jezike. Zveza akademsko izobraženih žen javlja, da se vršijo večerni tečaji v pritišču drž. učit. šole na Resljevi cesti, in sicer v naslednjem redu: ponedeljek in četrtek: nemščina II. tečaj od pol 8 do pol 9, nemščina I. tečaj od pol 9 do pol 10; sreda in petek: angleščina I. tečaj od 7—8, francoščina I. in II. tečaj od 8—9. Učnina znaša za vsak tečaj 30 din mesečno. Prijavit se lahko tudi še pred dotično učno uro. — Odbor.

I Nevaren padeč. Včeraj je v opoldanskih urah padla v domači kleti v Suvojski ulici 49 letna železničarjeva žena Marija Dohertova. Dobila je hude poškodbe na glavi in po telesu. Bila je prepeljana v bolnišnico.

Hitler ponovno zahteva kolonije

Hudi napadi na angleško opozicijo

Monakovo, 8. nov. TG. Ob petnajsti obletnici narodnosocialističnega pokreta je imel v dvorani nemškega pivovarne kancler Hitler velik govor, v katerem je podal zgodovinski razvoj narodnega socializma, nato pa je prešel na zunanje politično polje. Najprej je govoril o vsesplošnem oboroževanju in dejal, da Nemcem oboroževanje drugih prav nič ne vznemirja, ker tudi sami ne držijo rok navzkriž. Nemčija si ne prisvaja pravice, da bi se vmešavala v notranje zadeve drugih držav, ki naj kar ostanejo pri svoji demokraciji, toda od raznih angleških parlamentarcev si Hitler ne bo pustil dajati nikakih predpisov. Hitler vidi nevarnost v tem, da v drugih državah neprestano hujšajo na vojno proti Nemčiji. V Angliji in Franciji so sicer na krmlu možje, ki si želijo resničnega mira, vedno pa govore o nekakšnem sporazumu. Beseda sporazum je za Nemce nerazumljiva, ker ne vedo, o čem bi se sporazumeli. Nemci od teh držav ne zahtevajo drugega, kakor da jim vrnejo kolonije, ki so si jih prisvojile pod lažnimi pretekavci. To je vprašanje pravičnosti in resnične volje sožitja med narodi. Brugače Nemci od teh držav ničesar ne zahtevajo, ampak želijo z njimi samo trgovati. V zapadnih veselilah so zares na krmlu možje, ki hočejo mir, so pa tam tudi politiki, ki prav nič ne skrivajo svojih zahtevnih namenov. Prisiljen sem to sporočiti nemškemu narodu in iz tega izvajati tudi konsekvence, kajti lahko se zgodi, da pridejo jutri ti možje na vlado. Angleška opozicija pravi, da nima ničesar proti nemškemu narodu, ampak da hoče uničiti samo nemški režim, ker je v njem nevarnost za britski imperij. Hitler pravi, da je to notranja zadeva nemškega naroda samega in da režima ne bo uničil nihče, ki ni prej uničil nemškega naroda. Poleg tega je Hitler mnogo več storil za svoj narod in državo kakor ostali režimi na svetu za svoje. Ker nihče ne ve, kdo pride lahko jutri na vlado v zapadnih veselilah, je Hitler trdno odločen utrditi varnost države do skrajnosti. »Vsak čas smo pripravljani na mir, a vsak čas

I Tatvine v Ljubljani. V stanovanje Ivanko Kadunc v Jesenkovi ulici 10 se je splazil neznan tat ter odnesel dve zlati zapestnici, 900 din gotovine, nekaj perila in črn ženski suknjen plašč, tako da trpi Kaduncova okoli 2000 din škode. — V izložbi trgovine Lazar na Kongresnem trgu so vdomili neznan tat in odnesel tri ženske torbice, nekaj ženskih rokavic in nogavice ter nekaj ženskega perila. Trdka trpi 1276 din škode. — Tereziji Rantigajevi je nekdo na stanovanju na Krekovem trgu 11 izmaknil črno usnjeno torbico, v kateri je bilo 2070 din gotovine. Skupna škoda je 2200 din. — Zelo se množe v Ljubljani zopet tatvine koles, ki sicer meseca novembra niso tako v navadi in pogoste. Vzrok je pač lepo vreme in se ljudje še vedno zelo vozijo s kolesi. Policiji je bilo že ta teden prijavljenih 6 tatvin koles.

Gledališče

Drama: Sreda, 9. nov.: »Izsiljena ženitev«, »Ljubezno zdravniki«. Red B. — Četrtek, 10. nov.: »Brezov gaj«. Premiera. Premierski abonma. — Petek, 11. nov.: Zaprti. — Sobota, 12. nov.: »Potopljene svetle«. Red A.

Opera: Sreda, 9. nov.: »Da sinjem Jadranu«. Red Sreda. — Četrtek, 10. nov.: »Poljub«. Red Četrtek. — Petek, 11. nov.: Zaprti. — Sobota, 12. nov.: »Don Kihot«. Premiera. Premier. abonma.

Prireditve in zabave

Svetopisemski večer bo drevi ob 8 v dvorani št. 1 na franciskanski porti. Pribodnji svetopisemski večer pa bo 4. sredo v novembru že v dvorani Serafinskega kolegija, Franciskanska ulica.

Bežigradsko prosvetno društvo ima svoj tretji prosvetni večer v četrtek 10. novembra ob 8 zvečer v Mavričevi dvorani (poleg kavarne Majcen na Tyrševi cesti). Na sporedu je domača fantovska pesem, deklamacija in zanimivo predavanje: Zale. Predava g. ravnatelj Sušnik Stanko.

Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta, ki ga tvorijo gg. Pfeifer, Stanič, Sušteršič in Müller, bo v ponedeljek 14. t. m. v veliki Filharmonični dvorani. Na tem koncertu bo izvajal Ljubljanski komorni kvartet prvič v Ljubljani Zikov godalni kvartet, katerega je napisal Rihard Zika, znani primarij Zikovega kvarteta. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

Predavanja

Ljudska univerza v Ljubljani. Drevi ob 8 bo predaval v mali dvorani Filharmoničnega društva dr. Rape v športnem poletu pri letošnji tekmi Male zveze. Vstopnine ni.

Ljubljanska sadarska in vrtnarska podružnica ima predavanje drevi ob sedmih v kemični dvorani na I. dr. realni gimnaziji (realni) v Vegovi ulici. Predava g. Kregar: Kako zavarujemo cvetice in sadno drevje pred nevarnostmi zime. Vstop prost.

Vojni plini in strupi je naslov predavanju, ki ga bo imel na II. prosvetnem večeru Prosvetnega društva Trnovo drevi ob 8 v društvenem domu g. dr. Ahčin Marjan.

Društvo absolventov državnih trgovskih šol v Ljubljani opozarja vse svoje člane in prijatelje na debatne večere, na katerih se bodo razpravljala razna zelo važna življenjska vprašanja o socialni politiki, ustroju in delu OUZD, trgovskem bolništem in podpornem društvu »Mercur«, zagrebški bolniški blagajni, Pokojniškem zavodu in sindikatih. — Prvi tak sestanek bo drevi ob 8 v vestibulu Delavske zbornice, in dalje vsako sredo ob istem času.

Sestanki

Sestanek diplomiranih tehnikov bo drevi ob 8 v lokalni Zdrženja, Tavčarjeva ulica 6.

Naše dijaštvo

Akademsko kongregacija pri oo. frančiškanih bo imela drevi točno ob 8 članski sestanek. Vsi tovariši, zlasti novinci, so iskreno vabljeni. — Prefekt.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočvar, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste.

TAMARA

Mogočen prikaz ljubezni in trpljenja velike ruske duše. — Divne pesmi polne otočnosti in hrepenenja. Ob 16, 19 in 21. uri

KINO SLOGA Telefon 27-30 — Rezervirajte si vstopnico!

Ob 14.30 po znižanih cenah

Din 2.50, 4.50 in 6.50

Kraljica zračnih višav

Nepreklicno zadnjikrat!!

Emil Gril — 60 letnik

Ljubljana, 8. novembra.



Kdo ga izmed ljudi, ki imajo opravka na sodišču tam v kazenskem oddelku prvega nadstropja jušne palače, kjer že dolgo urejuje, spravlja in vodi razne suhoparne, pa tudi prav zanimive kazenske akte, ne pozna? Je mož še čil in zdrav, gibčen, sem pa tja šaljiv. Pozna jo ga ne samo sodniki, tudi odvetniki, časniki in druge stranke, ki jim je nad vse uslužen. Emil Gril, ki včasih mirno prikorača v dvorano št. 79 pred senat, da prinese kakšno pojasnilo, je bil rojen 8. novembra 1878 v Ljubljani. Hodil je po končani ljudski šoli na realko, kjer je končal tri razrede in se je nato vpisal v Mahrovo trgovsko šolo, ki jo je končal, a se ni posvetil poklicu, kateremu je bila šola namenjena. Dne 8. novembra 1900 je vstopil v sodnopisarniško službo. Torej že 38 let premetava sodne spise in zapisuje vse primerne posle. Najprej so ga poslali kot mladega fanta v Cerknico, kjer se je kmalu udomačil. Nekateri Cerkničani se ga še sedaj dobro spominjajo. Iz Cerknice je romal v lepi Marenberg in od tam je bil 1. 1911 prestavljen v Ljubljano k takratnemu deželnemu, sedaj okrajnemu sodišču. V svoji karieri je dosegel čim višjega pis. oficiala. Skoraj desetletja je že pridelen kazenskemu oddelku in dostikrat zna povedati o zanimivih velikih procesih. — Bog ga ohrani zdravega! Srečno naj bi užival dolgo vrsto let zasluženi pokoj, katerega bo kmalu nastopil!

nesel 750 din gotovine. Zaradi prvih dveh tatvin je bil Lojze obsojen na 8 mesecev strogega zapora, glede prve tatvine pa je bil zaradi pomankanja dopazov oproščen.

Občni zbor Zveze absolventk kmetijsko gospodinskih šol. V nedeljo 13. novembra bo v Celju redni letni občni zbor Zveze absolventk kmetijsko gospodinskih šol. Občni zbor bo v Orlovskem domu ob 10 dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika; 2. Poročilo predsednice in ostalih odborov; 3. Poročilo pregledovalk računov; 4. Predlogi; 5. Volitve; 6. Slučajnosti. Opozarjamo vse članice, da se običnega zbora sigurno udeležijo, vljudo pa vabimo tudi ostale kmečke žene in dekleta, ker bo istočasno zborovanje. — Odbor

Pri težki stolici, napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve časi naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Jugoslovanska knjigarna, Ljubljana nudi po izredno znižanih cenah: Fryung, Gehet an die Sonnel 32 Betrachtungen über das heilige Messopfer. 296 str., vez. 12 din. — Gnant, Der moaische Schöpfungsbericht in seinem Verhältnis zur modernen Wissenschaft. 170 str., nevez. 5 din. — Janvier, Grundfragen der katholischen Moral. Bd. I. Die Glückseligkeit. 158 str., vez. 15 din. — Kral, Der christliche Sozialismus! Die Versöhnung von Christentum und Sozialismus. 184 str., nevez. 8 din. — Mönnich, Inneres Leben. Unterrichte und Lesungen. 232 str., vez. 20 din. — Pachter, Das Buch der Kirche, vom Palmsonntag bis zum Weissen Sonntag. 634 str., vez. 10 din. — Scheptykyi, Die Kirche und das östliche Christentum.

PRIDE!

SADOVI ZEMLJE! KINO MATICA!

Mirovno nedeljo v spomin koea svetovne vojne priredi 13. novembra t. l. Zveza bojevnikov v Ljubljani, kjer bo govoril g. univ. prof. dr. Andrej Gosar, v Mariboru, kjer bo govoril gosp. župnik Janko Cegnar, in v Celju, kjer bo govoril g. ravnatelj Rajko Stojec. Predavanja bodo pojasnjevala skioptične slike. S prireditvijo je združena tudi nabiralna akcija za to prepotrebno in prekoristno ustanovo. Podrobni spored bo pravočasno objavljen v listih.

Zrele rdeče jagode na Šmarni gori. Včeraj je natrgal na Šmarni gori g. Josip Klovár, nadzornik Jugoslovanske tiskarne v p. in znan torist, lepe rdeče jagode, kar je za sedanjí čas gotovo nekaj zelo redkega.

Turneja ameriške Hrvatic. V Dalmaciji in po hrvatskih krajih zadnje dni z velikim uspehom nastopa odlična ameriška pevka Florija Strmič iz Chicaga, hči hrvatskega izseljenca. Strmičeva ima krasen glas in povsod žanje lepe uspehe. Na njenem programu so jugoslovanski, angleški in francoski skladatelji.

Nesreče. V Prestranju pod Krimom se je pri delu ponesrečil 31-letni delavec Feliks Plevel. Zasul ga je plaz desk. Plevel je dobil hude notranje poškodbe. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico. — Na Verdu pri Vrhniki je padel z motornega kolesa Martin Merljak in dobil hude poškodbe.

Koledarček »Kmečke zvezce za leto 1939 je izšel! Ima priročno obliko žepnega koledarčka.

133 str., nevez. 12 din. — Schlund, Orientierung. Eine Hilfe im Weltanschauungskampf der Gegenwart. 541 str., nevez. 20 din. — Vögele, Himmelsslichter. Zweite Reihe der Festtags-Gedanken. 211 str., vez. 10 din. — Worltischeck, Soziales Christentum. Eine Auseinandersetzung mit brennenden Tagesfragen. 215 str., vez. 40 din. — Zahn, Das Jenseits. 375 str., vez. 20 din.

Prepovedan tisk. Službene novice št. 254 objavljajo, da je državno pravdnistvo prepovedalo prodajati in širiti št. 45. tednika »Seljaški dom«, dalje št. 10. lista »Zagrebački mesarski vjesnik« in št. 82. časopisa »Seljaško kolo«. Vsi navedeni listi izhajajo v Zagrebu.

Dosmrtna ječa za umor učitelje. Okroglo sodišče v Sremski Mitrovici je ob ogromnem zanimanju prebivalstva sodilo pred včerajšnjim Milico Vojadinovičev, služkinjo iz Zemuna. Milica je dolgo časa stregla upokojeni učitelji Mitli Mihajlovičevi. Neko jutro pa jo je zahrbtno ubila in oropala. Obsojena je bila na dosmrtno ječo.

Zagrebački seizmografi so zadnje tri dni zabeležili cel niz potresov, katerih središče je bilo oddaljeno kakšnih 9000 km od Zagreba, najbrž kje okoli Japonskega otočja.

Čisto in duhteče perilo je veselje rodbine. Perite ga z »Oven« terpeninovim milom in zadovoljni boste! Pocieni je, krasno pere in je domač izdelek Fockove milarne iz Kranja.

Prijetna postelja so nebesa na zemlji. Volnene, prešite odeje, gradl za žimnice, blago

Ugoden dotok državnih dohodkov

Po podatkih finančnega ministrstva so znašali državni dohodki v septembru letos 1.076,3 milij. din (lani avgusta so znašali 1.116, lani septembra pa 1.025,2 milij. din). Istočasno so dosegli državni izdatki: v septembru 1938 941,1, septembra 1937 969,9 milij. din. Proračun dohodkov oz. izdatkov za september 1938 je znašal 1.015 milij. din.

Skupno so znašali državni proračunski dohodki v prvih 6 mesecih proračunskega leta, t. j. od 1. aprila 1938 do 30. septembra 1938 5.948,4 milij. din ali 97,67% proračunske vsote, ki je znašala 6.000 milij. din. Nadalje so znašali izdatki v prvih 6 mesecih proračunskega leta 5.323,7 milij. din,

Povečanje števila pridobitnih podjetij v Sloveniji

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je izdelala statistiko prijav in odjav gospodarskih pridobitnih podjetij na svojem področju za 3. četrtletje 1938, iz katere posnemamo naslednje ugotovitve:

Število trgovskih obratov je v 3. četrtletju 1938 naraslo za 148, v 2. četrtletju za 190, v prvih 9 mesecih letos pa za 275. Prijava in odjava je bilo:

prijave	odjave	prirastek
3. četrtletje 1937	195	125
1. četrtletje 1938	225	188
2. četrtletje 1938	227	137
3. četrtletje 1938	249	101

Iz tega vidimo, da je položaj v trgovini boljši, kot je bil lani, saj je število prijav v 3. četrtletju letos preseglo število odjav za 148, t. j. za še enkrat več kot v odgovarjajočem četrtletju lani. Največje število prirastka odpadla na trgovino z mešanim blagom, kjer znaša prirastek 52 novih obratov (96 prijav in 44 odjav), znatnejše je bilo število prijav v trgovini z živili: 14 prijav in 0 odjav, z lesom: 12 prijav in 8 odjav, ter trgovina z deželimi pridelki: 12 prijav in 4 odjave. Med pomožnimi obrti je naštetih še prevoznike s konji: 15 prijav in 1 odjava.

Tudi v obrti prevladuje število prijav nad številom odjav. To nam dokazuje tudi naslednja tabela:

prijave	odjave	prirastek
3. četrtletje 1937	245	167
1. četrtletje 1938	354	256
2. četrtletje 1938	285	151
3. četrtletje 1938	340	144

Tudi tu je prirastek dosegel rekordno višino. Največ prijav izkazujejo naslednje stroke (v oklepajih število odjav): kovači 12 (4), žanje 6 (5), mizarji 24 (7), krojači 28 (4), šivilje 12 (11), čevljarji 25 (22), brivci in frizerji 11 (6), peki 25 (14), mesarji 17 (8) itd.

V gostinstvu je bilo 86 prijav in 49 odjav, od česar odpadla na gostilne 40 prijav in 2 odjave, zato se pa v tem večjem številu prijavljajo krčme: 31 prijav in 3 odjave. Prirastek števila gostinskih obratov znaša 37 (v 2. četrtletju 1938 50, v 3. četrtletju lani 34).

Industrija zaznamuje 5 prijav in 3 odjave, tako da sta prirasla dva obrata. V 2. četrtletju letos se je število industrij zmanjšalo za 2.

Žitni trg

Ljubljana, 7. novembra 1938.

Minuli teden je potekel v zelo mirnem razpoloženju, celo bi se moglo reči, da je promet popolnoma zastal in težko je presojati, kdo je bolj rezerviran, kupec ali prodajalec. Milini v Bački in Banatu, kakor tudi slavonski in slovenski milini niso skoraj ničesar kupovali, enako rezervirano se je držal tudi ostali konsum. Največ se nudi bačka in gornjebanatska pšenica, dočim so ponudbe v sremski pšenici manjše. Vlačiško blago ni v večji meri na ponudbo, kar se more najlažje presoditi po avizah Privl. izvozne družbe, ki se gibljejo dnevno med 40—60 vagonov pšenice. Dolej je nakupila Priv. družba nekaj nad 18.500 vagonov pšenice. — Vagonska roba se Prizadu v splošnem ni nudila, kar dokazuje, da je ponudba pšenice od strani trgovcev izostala, oziroma da so dovozi pšenice od strani producentov majhni.

Objavljene so vesti, da je med Nemčijo in nami dosežen sporazum za izvoz naše pšenice, kakor tudi koroze letošnje žetve. Kontingent za pšenico za nemško tržišče znaša 20.000 vagonov, kontingent za koroza pa 10.000 vagonov.

Kakor trdijo, bi nova pogodba z Anglijo pripomogla k še boljši prodaji jugoslovanskega proizvoda na angleških tržiščih. Kdaj se bodo pogajanja z Anglijo pričela, še ni točno, vendar domnevajo, da prično najkasneje januarja meseca prihodnjega leta.

Bačka pšenica, okolica Novega Sada, Sombora notra 150—152 din, gornjebanatska 153—154 din, bačka-potiska 155—156 din, bačka-kanalska 156 do 157 din, bačka-bankutska 80 kg 1% primesi 154

od tega je bilo 2.682,0 milij. din za osebne izdatke, 2.641,6 milij. din pa za materialne izdatke.

V prvih 6 mesecih proračunskega leta 1937-38 in 1938-39 so znašali državni dohodki (v milij. dinarjev):

	1937	1938
april	794	875
maj	909	1.003
junij	905	898
julij	902	980
avgust	1.100	1.116
september	1.025	1.076
skupno	5.635	5.948

do 155 din, bačka-potiska šlep 157—158 din, gornjebanatska 152—154 din, srednja in južna banatska 150—152 din, sremska in slavonska 78 kg 1% primesi, pariteta Indija 150—152 din.

Koruzi: Tendence je nekoliko boljše. Povpraševanje po promptnem blagu sicer ni boljše, vendar je ponudba jako slaba. — Promptno koruzo je nakupovala Priv. izvozna družba, za izvoz preko Vršca, odnosno za Podkarpatsko Rusijo. Za terminsko koruzo je večje povpraševanje in je največje povpraševanje od strani spekulacije, pa tudi od strani domačega konsuma in od strani trgovcev iz Srbije. — Ponudbe za terminsko blago so tudi v splošnem slabe. Stara bačka koruzi notira 122—123 din, umetno sušena, pariteta Indija 97 do 98 din, pariteta Vršca, državna meja, pa 100 do 101 din. Terminska koruzi za dobavo decembra-januar, dispozicija do 15. vsakega meseca notira 87—88 din, januar-februar 92—94 din, pariteta Indija, marec 100—101, april 104—105, maj-junij 106—107 din, maj, junij, julij 110—111 din, pariteta Indija.

Moka: Tendence je nadalje slaba. Kupec je malo, medtem ko je ponudba precejšna. Bačka-banatska pekovaška moka notira 247—255 din, sama nularica notira 235—240 din.

Krmilna moka: Interes za krmilno moko je od strani izvoznikov za bivšo Avstrijo. — Št. 8 notira 112,50—115 din, bačka, banatska 110 do 112,50 din.

Otrobi: Tendence je mirna, ponudba je nekoliko boljše, povpraševanje je stalno od strani domačega konsuma in nekoliko od strani izvoznikov za račun Madžarske. Bačka notira 97—99 din, banatska 91—93 din.

Oves: Tendence je čvrsta, povpraševanje je precejšno od strani vojnih dobaviteljev, ponudbe so majhne. Sremsko-slavonsko blago notira 142 do 145 din.

Bosna in Hercegovina kot gospodarsko področje

Vkljub razdelitvi Bosne in Hercegovine na tri banovine sta obe pokrajini še vedno zelo skupno gospodarsko področje, ki je raslo desetletja pred evetovno vojno v istih mejah, po vojni je bilo nekaj časa skupno, nato razdeljeno v oblasti in od 1929 dalje na banovine. Gospodarski popis tega področja je sedaj ravno zaradi razmejitev po banovinah posebno težaven, ker se ravna zbiranje statističnega materiala naravno po administrativnih mejah. Zaradi tega je posebno pozdraviti, da so trije časnikarji iz Sarajeva šli in zbrali skoro monografične prispevke najboljših strokovnjakov o gospodarskih razmerah in posameznih panogah Bosne in Hercegovine. V uredništvu in založništvu gg. A. Koen, E. Džikovski in A. Sunarić je izšla namreč knjiga »Bosna i Hercegovina kao privredno područje«, ki obsega 430 strani. V knjigi so zbrani prispevki o bosensko-hercegovaškem kmetijstvu (posebej o kmetijski proizvodnji), sadjarstvu, živinoreji, tobaku, agrarni politiki, gozdarstvu, hudo-urnikih, pogozdovanju, lovu in ribolovu, ki so jih prispevali znani strakovnjaki. Druga skupina prispevkov obsega opis rudnih zakladov in njih izkoriščanja (geološki sestav, rudarstvo ter kovinsko industrijo), nadaljnji opisi se nanašajo na železnice, trgovino, obrt, denarstvo, zadružništvo in turizem, ter je končno dodan še zgodovinski pregled bosensko-hercegovaške gospodarstva. Nekateri prispevki so izredno skrbno sestavljeni kakor n. pr. o banke-rtvu Bosne in Hercegovine ter podprti tudi s številnimi statistikami.

Knjigo krasi tudi mnogo dobrih slik (elaba pa je n. pr. rudna karta). Iz vseh prispevkov se more dobiti lepa elika tega važnega gospodarskega okolišja naše države, ki posebno v rudarstvu najbolj napreduje in postaja podlaga za veliko industrijo v naši državi. Zato se moramo tudi Slovenci zanimali za te probleme, ker bi lahko Bosna postala tudi za izseljevanje naših delovnih rok važnoredišče, katerega je treba seveda temeljito proučiti v gospodarskem in socialnem oziru. Knjiga je prav lepo tiskana ter bo zanimala vse gospodarske strokovnjake v vsej državi, zlasti pa seveda na ožjem področju. Takih del je malo in so zato tem bolj tehtna.

bro označujejo njegov značaj. Za Dramo je postavil Opero: upravo, dirigente in člane. Posebne anekdote je posvetil igriški pripravam za »Pajsonce«, ki ima svoj poseben humor, ter dodal na koncu še tri zgodbe iz gledališkega življenja z njim samim kot osrednjo humoristično osebo.

Toda takoj moram povedati, da te Lipahove gledališke anekdote niso prazne in gole smešnice, temveč imajo tudi globljo vsebino in pomen: s smešno anekdoto hoče predvsem označiti način izražanja in značaj portretiranca ter so tako te drobnarije lep prinos h karakteristikam naših ljudi, ki so se posvetili gledališki umetnosti. Kako lepo so podani prvi gledališki vtisi ge. Šaričeve, kako Debečevi. Kako nazorno je označen Kreft, ali Nablocka, ali Zupančič s svojo definicijo umetnosti, ki je tako njegova kot le kaj! Tako je Lipah s svojo knjigo prinesel precej lepega gradiva k zgodovini in označbi našega gledališča, posvetil nam za kulise gledališkega življenja ter vzbudil — kar je glavno — zanimanje in veselje po gledališču, ki ga nam je tako človeško približal brez maske in šminke ter brez patosa.

Njegova knjižica gledaliških anekdot bo gotovo našla veliko hvaležnih bralcev in bo vzbudila prijeten nasmeh, kakšna anekdota manj, kakšna več — vse nimajo enake cene —, nad vse pa bo prišla toplota in ljubezen, s katero gleda na gledališko umetnost, na svet na deskah in na vse, ki se mu posvečujejo. In ta toplota bo storila za naše slovensko gledališče več kakor pa še taka propagandna brošura — Risbe posameznih igralcev je izvršil N. Pirnat.

Knjižico priporočamo tudi našim podeželskim knjižnicam in našim igriškim diletantom, ki bodo v njej našli tudi svoj svet in svoja doživljanja. Id

Časopis za zgodovino in narodopisje, snopišč 2. Ta snopišč mariborske znanstvene revije prinaša dve večji razpravi, in sicer zgodovinski članek Fr. Baša: Doneski k zgodovini Gornjegrajskega,

Opozorilo izvoznikom lesa v Nemčijo. Ministrstvo trgovine in industrije opozarja v zvezi s svojim prejšnjim obvestilom ponovno vse izvoznike lesa v Nemčijo, da morajo prijaviti Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu vse one zaključke dobav lesa v Nemčijo, za katere v roku 4 tednov od dne zaključka ne dobe obvestila od svojega nemškega kupca, da je donesen sklep o dodelitvi deviznega uvoznega dovoljenja za odnosno partijo blaga. Zato opozarja Zavod vse zainteresirane izvoznike, da ta prijava ne predstavlja nobenega akta, ki bi bil napreren proti nemškim uvoznikom, ker gre za obveznost, ki je predpisana in sankcionirana v meddržavnih sporazumih med našo državo in Nemčijo. Ta ukrep je napreren edino proti nepravilnemu delu gotovih tiskov, ima pa služiti interesom tako naših izvoznikov kakor tudi poštenih nemških uvoznikov. Obvezna prijava je vpeljana samo za sklepe, ki so bili sklenjeni po 1. oktobru, nikakor pa se ne nanaša na sklepe, ki so bili sklenjeni pred tem dnem. Izvozniki, ki bi opustili prijavo, so izpostavljeni nevarnosti, da bodo po lastni krivdi trpeli škodo v svojih sklepih z Nemčijo, ker ne bi mogle niti naše niti nemške oblasti postopati dalje.

Insolvenca v oktobru. Po podatkih Društva industrije in veletrgovcev v Ljubljani je bilo oktobra letos razglašanih v vsej državi 8 (lani 5) konkurzov in 22 (12) poravnanih izven konkurza, od tega v Sloveniji 2 (6) poravnanih in konkurzov.

Zadružna matica, Split. Ta dalmatinska osrednja zadruška je bila osnovana leta 1928. Od leta 1928 pa do konca 1937 je število njenih članic naraslo od 35 na 202. Poslovni deleži vseh včlanjenih zadržug so narasli od 3.04 na 7,3 milij., rezervni skladi pa od 1,6 na 11,03 milij. din.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Milavca Alojzija, trgovca v Planini pri Rakeku št. 106 (trgovina z mešanim blagom). Narok za sklepanje poravnave 15. decembra, oglašiti se je do 25. novembra.

Konec poravnave: Zupan Leopold, usnar in posestnik v Kranju.

Likvidacija: Posojilnica za Sv. Rok ob Sotli, r. z. z. o. z. v likvidaciji je dovršila likvidacijo.

Švedski in balkanski trg. Iz Stockholma poročajo, da je švedsko izvozno društvo z ozirom na vedno večjo konkurenco švedskim proizvoznem v jugovzhodni Evropi sklenilo osnovati poseben oddelek za pospeševanje trgovskega prometa z balkanskimi in levantskimi državami. Za vodjo tega urada je bil imenovan G. E. H. Olsson, ki je že odpotoval v Grčijo in Turčijo proučevati tamošnje gospodarske razmere za švedski izvoz.

Borza

Dne 8. novembra.

Denar

V zasebnem kringlu je ostal angleški funt neizpremenjen na 237,20—238,80.

Nemški čeki so v Ljubljani in v Belgradu ostali neizpremenjeni na 14,20—14,40, v Zagrebu pa so se malo okrepili na 14,2250—14,4250.

Grški boni so beležili v Zagrebu in Belgradu 35,40—36,10.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1.838.792, v Belgradu 16.424.000 din. V efektih izkazuje Belgrad prometa 290.000 din.

Ljubljana — tečaj s primom

Amsterdam 100 hol. gold.	2390,90—2405,50
Berlin 100 mark	1758,53—1772,41
Bruselj 100 belg.	743,20—748,26
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	208,96—211,02
Newyork 100 dolarjev	4362,25—4398,56
Pariz 100 frankov	116,74—118,18
Praga 100 kron	150,69—151,79
Tret 100 lir	230,45—233,53

Curih, Belgrad 10, Pariz 11.7525, London 20.9975, Newyork 440.875, Bruselj 74,60, Milan 23,20, Amsterdam 239,80, Berlin 176,60, Stockholm 108,15, Oslo 105,525, Kopenhagen 93,75, Praga 15,125, Varšava 82,75, Budimpešta 87,50, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,26, Buenos-Aires 109,875.

Ne dovolite, da Vam kukavica zneso jajce v Vaše zdravje!

Radenska
originalna, naravna in zdravilna
je samo ena,
ona z rdečimi srci. Zdravje in užitek!



Vrednostni papirji

Ljubljana: Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo 98—100, agrarni 59—61, vojna škoda promptna 477—478, bagluške obveznice 90—91, dalm. agrarni 89,50—90,50, 8% Blerova posojilo 98,50 do 99,50, 7% Blerova posojilo 91,50—92,50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100—103, 7% etab. posojilo 98 do 99. — Delnice: Narodna banka 7.350—7.400, Trboveljska 185—200.

Zagreb: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 98—99, agrarni 59—61, vojna škoda promptna 475—476, bagluške obveznice 88—90, dalm. agrarni 89—90, 4% ev. agrarni 59—60, 8% Blerova posojilo 98—98,50, 7% Blerova posojilo 90,25—91 (91, 91,12), 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar, 7% etab. posojilo 98—99. — Delnice Narodna banka 7.350 denar, Priv. agrarna banka 222—226, Trboveljska 180—200, Gutman 50—60, Isia 26 denar, Osi. sladk. tov. 105 blago, Osješka livarna 160 denar, Jadranska playba 360 denar.

Belgrad: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99,50—100, agrarni 60—61, vojna škoda promptna 474,50—475 (475,25, 475), bagluške obveznice 90—90,25 (90,25), dalm. agrarni 89,75 do 90,25 (90,25), 4% ev. agrarni 59—60, 8% Blerova posojilo 97,50—99,50, 7% Blerova posojilo 91,50—92,25, 7% posojilo Drž. hip. banke 101,50 do 103. — Delnice: Narodna banka 7.400 denar (7.430), Priv. agrarna banka 227—228 (228).

Žitni trg

Novi Sad: Vse neizpremenjeno. Tendence mirna. Pramet uredni. Sombor, Zaprito.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

v okraju Maribor, desni breg, dne 2. novembra t. l. Voli: I. vrste 5, II. vrste 4,50, III. vrste 3,50; telce: I. vrste 5, II. vrste 4,50, III. vrste 3,50; krave: I. vrste 4,50, II. vrste 4, III. vrste 3; telca: I. vrste 6,50, II. vrste 5; prašiči: špeharji 7, puštarji 6 din za kg žive teže.

Goveje meso: II. vrste, prednji del, 10, zadnji del 12, III. vrste, prednji del 8, zadnji del 10; svinjina 14; slanina 15—16; svinjska mast 17; čisti med 16; surove kože: goveje 14, telečje 18, svinjske 12 din za kg.

Pšenica 200, ječmen 150, rž 200, oves 200, koroza 150, fižol 200, krompir 70, seno 70, slama 30, jabolka: I. vrste 300, II. vrste 250, III. vrste 150, pšenična moka 300—350, koroza 200 din za 100 kg.

V Crnomlju dne 3. novembra t. l. Voli: I. vrste 6, II. vrste 4, III. vrste 3,50; telce: I. vrste 5,50, II. vrste 4,50, III. vrste 3,50; krave: I. vrste 4,50, II. vrste 4, III. vrste 3; telca: I. vrste 6, II. vrste 5; prašiči: špeharji 9, puštarji 8 din za kg žive teže.

Goveje meso 10, svinjina 14, slanina 16, svinjska mast 18, čisti med 16, goveje surove kože 12, telečje surove kože 10, svinjske surove kože 5 din za kilogram.

Pšenica 175, ječmen 175, rž 150, oves 200, koroza 175, fižol do 400, krompir 100, seno 50, slama 30, jabolka: I. vrste 300, II. vrste 300, III. vrste 250, pšenična moka 300—400, koroza moka 200 din za 100 kg.

Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4, finijeje sortirano vino pri vinogradnikih 5, mleko 2 din za liter.

Cene živini in kmetijskim pridelkom na sejm v Kranju dne 7. novembra. Dogon: 74 volov, 41 krav, 8 telci, 4 telce, 1 bik, 46 žrebč, 91 svinj in 26 prašičev. — Prodanih: 32 volov, 21 krav, 8 telci, 3 telce, 1 bik, 14 žrebč, 45 svinj in 19 prašičev. — Cene žitu in moki so bile nespremenjene, dočim so bile cene pri prašičih čvrstje. — Cene naslednje: Voli I. 6,25, II. 5,50, III. 5; telce I. 6, II. 5,50, III. 5; krave I. 5,50, II. 4,75, III. 4,25; telca I. 7,50, II. 6—7; prašiči špeharji 10,50, puštarji 8—9,50 za 1 kg žive teže. Mladi pujski 7 do 8 tednov stari 140—240 din za glavo. Goveje meso I. pred. del 10, zad. del 12, II. pred. del 9, zad. del 11, III. pred. del 8, zad. del 10; svinjina 14—16, slanina suha 24—26, svinjska mast 19, čisti med 22—24, neoprana volna 24—26, oprana volna 34—36; kože surove goveje 9—11, telečje 11, svinjske 5—8 din za 1 kg. — Pšenica 195, rž 185, ječmen 190, oves 160, koroza 150, fižol 200 do 250, krompir 75, lucerna 1900, seno 75, slama 50; jabolka I. 700, II. 500, III. 400; suhe češnje od 1000—1200; moka pšenična 300—330, koroza 250, ržena 350, ajdova 350—600 din za 100 kg.

KULTURNI OBZORNIK

F. Lipah: Gledališke zgodbe

Naša založba, v Ljubljani 1938, str. 177.

Slovenska gledališka literatura je zelo rečna. Ta rečnina je jasno prišla do izraza na zadnji razstavi slovenske knjige, ko smo lahko videli, da razen »Gledaliških zapiskov« Cirila Debeve nimamo na tem polju kaj pokazati. Res da Lipahova knjiga ne spada v to vrsto gledaliških esejev ali teoretičnih razmišljanj, toda — nova knjiga je o slovenskem gledališču, četudi so samo anekdote o slovenskih igralcih. Tudi takih knjig je treba, da se vzdržuje in goji razpoloženje za našo Talijo, ki je vredna največje ljubezni in največje podpore od strani občinstva. Svoj čas je dr. Šarabon zbral in izdal skromne »Zgodovinske anekdote« o kraljih in zgodovinsko pomembnih ljudi, Lipah pa je zbral in zapisal anekdote iz svojega igralskega stanu in od svojih tovarišev, slovenskih igriških umetnikov, ki so za nas prav tako pomembni kulturni delavci. S tem je človeško približal njihov poklic in tudi pokazal v zakulisno ozadje in ustvarjanje tega, kar pravimo mi »zrečo življenja«. Lipah je izbral za ureditev svojih anekdot lep postopek: najprej je zapisal karakteristične in zanimive prigode naše gledališke uprave (Zupančič, Golje, Vidmarja, Mahkota itd.), potem posameznih slovenskih igralcev, toda ne samo ljubljanskih in tistih tujecev, ki so si dobili na ljubljanskem odru domovinsko pravico in so postali naši (Nablocka, Putjata), temveč slovenskih igralcev sploh, čeprav delujejo drugod (Podgorska, Nučič, Pregarec, Taborska itd.). Znana je občutljivost igriških zvezd in zvezdnikov, zato je Lipah modro ukrenil, da jih je razvrstil po abecedi ter vsakemu članu te umetniške družine posvetil eno ali več anekdot, ki do-

ki je nadaljevanje iz prejšnje številke ter je v bistvu eksploatacija škofijskega arhiva iz Gornjega grada. V tem snopišču so objavljeni doneski k zgodovini trga Ljubno. Druga razprava je nadaljevanje večje razprave prof. dr. Breznika o »Zgodovini slovenskih storarjev«; v tem primeru raziskuje vire Jančičevega slovensko-nemškega in nemško-slovenskega slovarja. Bogat je oddelek pod naslovom »Izvestja«, kjer dopolnjuje dr. Minarik Režekovo knjigo o Rogoški Slatini. M. Kokolj dopolnjuje bibliografijo del Mikloša Kuzmici, Vilko Novak piše opombe h Kuharjevemu »Narodnemu blagu vognerskih Slovencev«. Mnogo znanstvenih knjig je ocenjenih v zaglavju »Slovstvo«, med njimi slovenske knjige prof. Lukmana (Izbrani spisi sv. Ciprijana), Mavrela Blaža: Koroški žensitvanjski običaji, dalje knjige Slovencev kot n. pr. prof. Brodarja: Das Paläolithikum, Klemenca: Archäologische Karte von Jugoslawien, ter tujejezične knjige, ki posegajo v naše področje (Die Kärntner Slovenen in Vergangenheit und Gegenwart itd.). »Društveni glasnik« je posvečen ptujskemu muzejskemu društvu. — Kot dodatek pa izhaja gradivo za zgodovino narodnega osvobodjenja v letu 1918. — Naročnina (udnina) znaša letno 50 din. Kdor še ni član Mariborskega muzejskega društva, ki revijo izdaja, naj se vpiše.

Francoska brošura o Bolgariji. V Sofiji je ustanovljeno društvo Societé slave en Bulgarie (Rue Slavjanska 6), ki izdaja svojo Bibliothéque slave. Zdaj je izšel 10. zvezek te »slovenske bibliotekar«, ki obsega dvojce poučnih razprav. Prvo je napisal prof. S. Bobčev pod naslovom »Borba bolgarskega naroda za narodno neodvisno cerkev« (La lutte du peuple bulgare pour une église nationale indépendante); drugo pa Nikolaj Stanev pod naslovom: Kronološka zgodovina Bolgarije (Histoire chronologique de la Bulgarie). Kot uvod v to zbirko je bil podan razvoj »slavističnega društva v Bolgariji«, ki je bilo ustanovljeno 1. 1899, in pregled njegovih izdaj in periodik. Nato šele sledi prva razprava o borbi bol

Marseillski požar politično svarilo

Pretekli ponedeljek so nameravali v Marseillu pokopati žrtve strašnega požara. Pogreb pa so morali odložiti, ker dela na pogorišču prepočasni napredujejo. Dosele namreč še niso mogli izpod razvalin izkopati vseh trupel, ki že skoro teden dni leže sežgana pod razvalinami.

S požarom v Marseillu se peča sedaj vse svetovno časopisje. Zlasti listi, ki so Franciji naklonjeni in zagovarjajo njeno demokratično politiko, kažejo veliko obžalovanje zaradi dogodkov, ki so se pokazali ob tem požaru. Švicarski listi pišejo:

»Požar trgovine na Canabieri, ki je glavna ulica Marseilla, je pokazal, kako strašno so varnostni nedostaki. Če bi ne bilo teh pomanjklivosti, bi v tem požaru ne bilo zgorelo 100 ljudi. Toda pomislite! Gasilci tega mesta, ki šteje več kot en milijon ljudi, imajo samo eno porabno lestev, ki pa je gorci hiši segla le do polovice. Stalna požarna straža tega mesta šteje 150 mož, rezerve pa prebivajo raztresene po mestu ter so vsakega posebej morali klicati od doma. Tako je bilo mogoče, da je požar, ki je nastal le po zanikarnosti zidarjev, mogel takoj doseči tako uničujoč obseg. Prodajalke je plamen in dim zajel v 4. nadstropju, odkoder so morale skakati v globočino, kjer so razbite obležale na cestni, preden je prišla rešitev.

Obenem s trgovino je gorel tudi hotel de Noailles, kjer sta imela svoje stanovanje ministrski predsednik Daladier in zunanji minister Bonnet, ki sta prišla na radikalni kongres, kateri je v tem času zboroval v Marseillu. Ker pa je policija nekako tako odpovedala kakor gasilci, to se pravi, da so se resno lotili odločnega dela šele, ko so si opomogli od prve slabosti, je velikomestna drhal dobila prekrasno priliko za pljenje. Drhal se je pozanimala tudi za predmete pobeglih francoskih ministrov. Tako so n.p. v žepu prijete Italijana našli pisma, ki so bila naslovljena na zunanje ministrice Bonnet. Ker je bila marseillska policija še pred kratkim dana na sramotni eteter, ker je bila v zvezi s trgovci z dekleti ter z lastniki zloglasnih hiš, je sedaj ta novi škandal francosko javnost še bolj razburil. Javnost zahteva, naj odstapi mestni župan, vendar se zdi, da ta mož bolj slabo eliši.

Pri tej priliki se znova vzbuja tudi epomin na žalostno žaloigro, katere žrtev je pred malo leti postal tuj državni poglavar, kralj Aleksander jugoslovanski, ki je padel kot žrtev blizu opere v naj-

bolj živahnem delu starega mesta. Vključ policiji in vojaštvu! In kaka zmeda je nastala takrat, ko so padli strelji Marsikak Francoz se sprašuje, ali mora tako vedno biti in ostati.

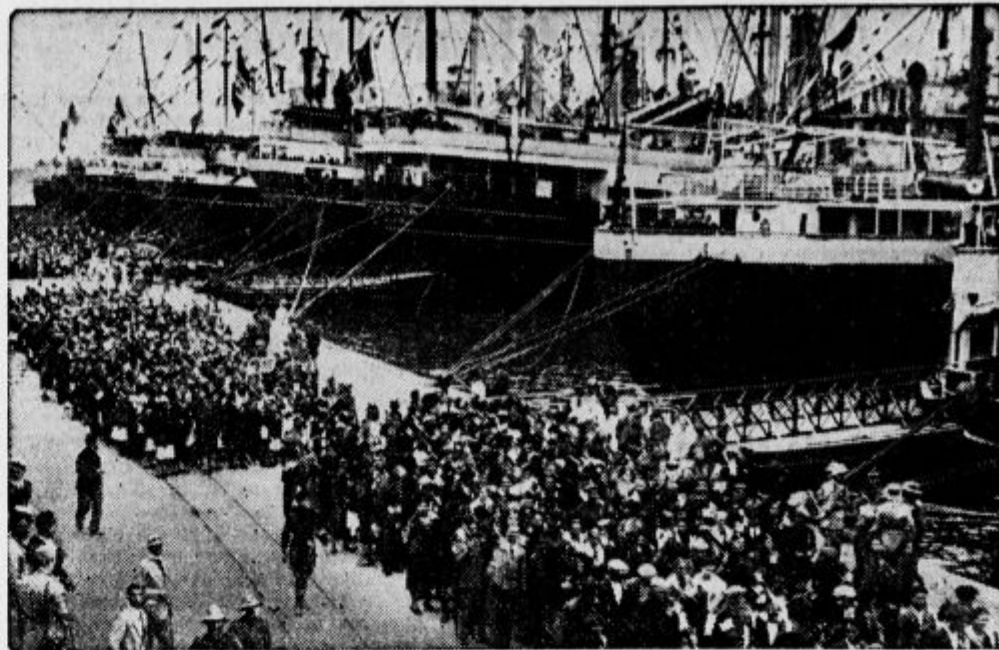
Pretekli teden smo našemu tedenskem pregledu dali naslov »Ali Daladier rešuje francosko demokracijo?«. Tam smo povedali, da more to čudno delo opraviti v uri največje nevarnosti le delo in disciplina, ne pa zaupanje v kako genialno improvizacijo. To pa je politična stran te zadeve. Nemške armade so zgolj zaradi tega potolkle francosko armado, ki se je obupno in junaško branila, ker je bila velika laž, kar je francoski vojni minister Leboeuf poročal cesarju Napoleonu III. leta 1870., češ da je francoska armada do zadnjega gumba pripravljena za vojsko. Kjer je pomanjkanje organizacije, tam tega ne more čez noč nadomestiti še tako velik pogum in predrzno junaštvo. Ta pa velja za vse življenjske panoge naroda. Vsa prizadevanja kakega naroda so le toliko vredna, kolikor narod sam iz sebe za nje kaj stori in sicer v neutrudnem malem ter podrobnem delu, pri tem pa vedno misli na končni cilj ter je vedno pripravljen na možnost, da bo zdaj zdaj treba prestati ognjeno preskušnjo.

Tako marseillska bakla sveti sedaj tudi kot politično svarilo. In v interesu francoske demokracije upamo, da je bila to ognjeno svarilo uspešno.

Papeško palačo v Avignonu obnavljajo

Avignon je glavno mesto francoskega departementa Vaucluse v zahodnem delu Provance. Tukaj so papeži med leti 1349 do 1370 zgradili veličastno katedralo in papeško palačo. Avignon je bil v lasti papežev od l. 1303, ko so papeži kupili tisto posest, pa do l. 1791, ko so v francoski revoluciji papežem posest vzeli in podržavili. Zlasti papež Klemen VI. si je mnogo prizadeval, da je papeški grad na Francoskem umetniško uredil. Ko pa je ta lepi grad po francoski revoluciji prišel v roke francoske države, je začel propadati in bi skoraj docela propadel. Iz njegovega mogočnega zidovja so lomili cele sklade zidu ter ga vozili drugam, kjer so gradili nove stanovanjske hiše. Ob času francoske revolucije, ko je država prevzela veliki grad, so v njem hoteli napraviti drugo Bastiljo za jetnike. Vendar tega pozneje niso izvedli.

Napoleon je l. 1812 v tem gradu napravil vojašnico, kar je seveda mnogo pripomoglo, da je poslopje še bolj naglo propadalo. Vendar nikdar ni manjkalo ljudi, ki so opozarjali na veliko umetniško vrednost tega gradu, ki bi ga bilo treba po-

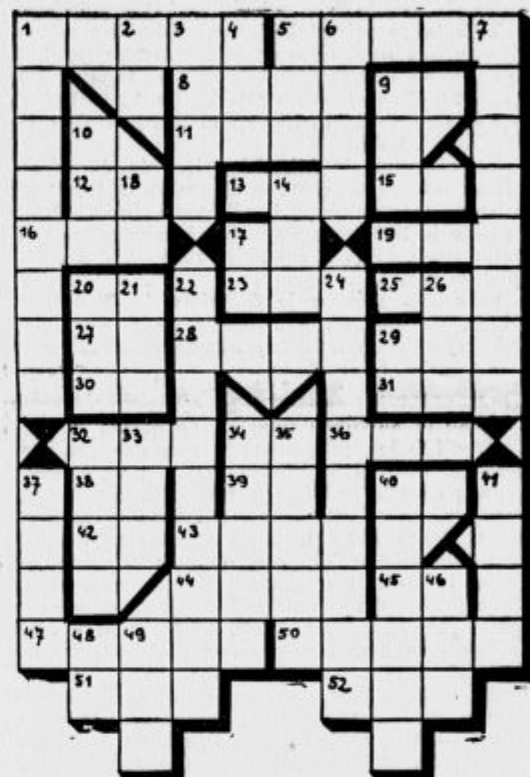


20.000 italijanskih kolonistov se je izkrcalo v tripolitanski luki. — O tem smo pred nekaj časa obširno poročali.

Stalin ustanavlja Napoleonov muzej

Stalin je odpotovala v Georgijo, da bi tamkaj odprl muzej, ki je posvečen spominu moža, ki ga Stalin prav posebno čiša. Ta mož je Napoleon! V zahodni Georgiji je malo mestce, ki se imenuje Zougdidie. Tukaj so že mnogo let shranjeni spomini na velikega francoskega cesarja. Ti spomini so iz Muratove rodovine, katere je boljševiška revolucija zaplenila ter jih nato pometala v kleti kot ostanek buržujske miselnosti. Ko so krajevni rdeči oblastniki slišali, da Stalin kar obožuje Napoleona, so brž dali tiste starine prenesti iz kleti na beli dan. V tej zbirki so tri posmrtni maske umrlega cesarja, ki so bile originalno posnete, več portretov dvornega slikarja Isabeya, pištola, katero je Napoleon nosil s seboj, ko je marširal proti Moskvi, ter sablja, ki jo je bil cesar podaril Muratu. Ta sablja ima vrezan francoski napis, ki se glasi: »Vee, kar sem, sem po svojih generalih!«

Križanka »November«



Vodoravno: 1. nekdanja rimska provinca v naših krajih, 5. prostor za igre in boj v starorimskem cirkusu, 8. reka na Madžarskem, 9. kraj iz svetopisemskih zgodb, 11. moška oseba iz svetega pisma, 12. alkoholna pijača starih Slovanov, 13. gora v srednji Grčiji, 15. starorimska denarna enota, 16. francoska beseda za župana, 17. največja reka v severni Italiji, 19. pokrajina v Švici, 20. reka in istoimensko mesto v Jugoslaviji, 23. mesto ob Adiji v severni Italiji, 25. sodobni slovenski pripovednik, 27. pritrdilna členica, 28. visoko gorstvo v srednji Aziji, 29. priprava za merjenje časa, 30. večja ploskovna mera, 31. sedanji novosadski časopis, 32. finski pisatelj romanov (1861—1922), 34. osebnost povratni zaimek, 36. pokrajina na Goriškem, 38. prislovno določilo kraja, 39. župna vas južno od Ljubljane, 40. pomirjajoči vzklík, 42. del stroja, 43. visok starorimski naslov, 44. rojstno mesto srednjeveškega pesnika, 45. stara skrajšana vprašalna členica, 47. desni pritok reke Rhein, 50. kraj severozahodno od Gornjega grada, 51. važen industrijski kraj v Jugoslaviji, 52. turški gospodar.

Navpično: 1. predzadnji mesec v letu, 2. izraz pri kartanju, 3. državnica v Aziji pod angleškim protektoratom, 4. naslov Prešernove pesmi, 5. pristaniško mesto na zahodnem Finskem, 6. tuja beseda za plemo, 7. prebivalec nekega zemeljskega kontinenta, 9. kratica za Združene države Severne Amerike, 10. angleško-amerikanski pisatelj (1809 do 1849), 14. zgodovinska pokrajina v Bosni, 17. veznik, 18. kratica za lastnoročno, 20. levi pritok reke Verhnaja Tunguska v Sibiriji, 21. zgodovinsko mesto pri Uclinu, 22. večja dolžinska mera, 24. pokrajina v Mali Aziji, 26. vrsta dolgoropihi ptičev, 29. druga beseda za člen, 32. grška sveta gora na Halkidiki, 33. češki verski in jezikovni reformator, 34. sodobna slovaška politična osebnost, 35. tuja beseda za zavetje, 37. hrib južno od Ljubljane, 40. kraj jugozahodno od Litije, 41. slovenski umrlj politik in gospodarstvenik, 46. skrajšano žensko krstno ime, 48. reka v zahodni Sibiriji.

Rešitev križanke.

Vodoravno: 1. Vsi sveti, 9. krilo, 10. onega, 12. Raj, 13. Ob, 14. do, 16. raj, 17. Ig, 18. Abo, 19. ime, 21. Ra, 22. magot, 24. Ceres, 26. skala, 27. etapa, 29. režim, 34. koran, 38. arena, 39. očali, 40. Kanal, 41. mesec, 42. ata, 43. K(r)ič A(nton), 44. Ub, 46. Ana, 47. Po, 48. Nov, 49. nos, 51. ad, 53. Avala, 55. Ibiza, 57. Maleš, 58. Zorec, 59. Iliri, 60. elita, 61. rovač, 62. Majar.

Navpično: 1. vrag, 2. sij, 3. il, 4. Sobota, 5. Vode, 6. en, 7. Ter, 8. Igor, 9. Krim, 11. Ajas, 13. obol, 15. omet, 18. aga, 20. era, 23. Ak, 25. ep, 26. sraka, 28. Anica, 30. Erato, 31. žena, 32. Ina, 33. Malavasič, 34. komunizem, 35. oče, 36. rasa, 37. Alena, 43. kolera, 45. Bobola, 47. Pamir, 48. nali, 50. Sirij, 52. dacar, 54. Valo, 56. Zela.

Trije predsedniki Lebruni na obedu

Pred dobrim tednom je bila v Parizu velika slavnost. Generalni tajnik predsednika francoske republike Lebruna, gospod Andre Magre je bil imenovan za komandirja francoske častne legije. Ob tej slovesni priliki je bil tudi slavnostni banket. Sredi obeda je stopil v dvorano gledališki ravnatelj Trebor, ki je zbranim gostom precej razburjen naznanil: »Predsednik republike bo v nekaj minutah tukaj, da bi svojemu najzvestejšemu sotrudniku osebno čestital.«

Čez nekaj minut se je med vrati res prikazala dobro znana Lebrunova postava. Za predsednika so brž pripravili častni prostor in vse je bilo v redu, ko je nenadno nastal velik smeh. Nekdo izmed navzočih je v novodošlem »predsedniku« epoznal znanega igralca Burniera, ki se je za to priliko nalašč maskiral kot predsednik. Vsi so igralcu začeli klicati, naj vrže sminko z obraza ter nato priede, preden pride predsednik Lebrun, ki ima vsak čas priti. Igralec je med smehom vseh hitel k vratom, da bi se demaskiral. Med vrati pa mu že pride nasproti sam predsednik Lebrun. Igralec Burnier je bil hudo v zadregi ter je mogel za-jecljati le besede: »Prosim, gospod predsednik... prosim, bom poskusil razložiti.«

V tistem hipu pa je nov krahot prekinil njegovo opravičevanje. Novi predsednik Lebrun, ki je,

vstopil, ni bil namreč nihče drugi kakor Burnierov tovariš igralec Pizani. Nato se je obed veselo nadaljeval, dokler se znova niso odprla vrata in je vstopil pravi predsednik Lebrun, ki se je bil zamudil, ker je bil medtem povabljen na obed v egiptovski poslanstvu. Ko je torej prišel pravi Lebrun, nihče več ni hotel verjeti, da je ta »pravi« predsednik. Tako je gospod Magre obhajal ta svoj častni dan.



Težave generalnega ravnatelja.

»Halo, centrala! Prosim vas, ugotovite na brž, kateri aparat mi prav za prav zvoni!«

Kavin red

Te dni je japonski cesar podaril predsedniku male ameriške republike San Salvador visoko japonsko odklovanje. Ozadje tega odklovanja pa je zanimivo ter kaže, kako mnoga stviri se je v zgodovini zgodilo po pomoti. Ko so Japonci zasedli Mandžurijo ter ustanovili novo državo Mandžukuo, so od vseh držav sveta zahtevali, naj to novo državo priznajo. Zveza narodov pa je vsem svojim članicam prepovedal kaj takega, češ da ni mogoče priznati dejstva, ki ga je ustvarila gola sila. San Salvador je bila prva država na svetu, ki je priznala novo državo. To pa se je zgodilo zaradi tega, ker je bil tedanji zunanji minister na dopustu. Podrejen uradnik je dobil v roke tisto japonsko noto. Mož ni vedel z njo početi nič drugega, kakor da je brž sestavil brzojavno častiko na japonsko in na novo mandžursko vlado. Ko se je pozneje razvedelo, predsednik seveda, da ne bo blamaža še večja, ni hotel zatajiti svojega podrejenega uradnika, ter je potrdil izrečeno priznanje. Upal je seveda, da si s tem ne bo pridobil le simpatij Japoncev, temveč tudi njihovo gospodarsko pomoč. In tisti uradnik ni škodoval državi, ker poslej Japonci kupujejo ter pijejo zgolj tisto kavo, ki jo uvažajo iz San Salvadorja.

Američan na dvoru angleškega kralja

Kralj Jurij VI. je v zasebni avdienci sprejel odposlanca mednarodnega delaveškega kongresa, ki se je sestel v Londonu. Bilo je vsega skupaj kakih 50 odposlancev iz vsega sveta. Ker je na angleškem dvoru uveden strog ceremoniel za obiske pri kralju, so tudi te gospe natančno poučili, kako naj se vedejo vprito kralja, da se ne bodo pregrešili zoper dvorno etiketo. Vsi so se natančno ravnali po tistih navodilih. Le ameriški odposlanec mieter Robert J. Watt je, ko se je pogovarjal z angleškim kraljem, držal roke v hlačnem žepu, kakor je pač ameriška navada. Dvorjani in tavaři so mu na vso moč migali, naj dene roke iz žepa, pa mož je trdovratno držal roke v žepih do konca. Kaj avobodnega sina svobodne Amerike brigajo dvor- navodila! To pa je Angležem tako ugajalo, da sedaj letajo okoli njega agenti raznih filmskih družb, da bi ga emeli za drag denar filmati z rokami v žepu.



Takole se je razletela velika mina, ki so jo Kitajci položili v reko Jangee.

»Razbijte malike!«

»Die Bewegung«, osrednje glasilo nacionalno-socialistične dijaške zveze, je v 44. številki pod naslovom »Razbijte malike!«, napisalo dolg članek zoper papeštvo:

»Vatikansko politiko zadnjih let smo natančno študirali in smo dobro spoznali taktiko tistih duhovnih gospodov, zato vemo, da je politični katolicizem s svojim pasjim obnašanjem pred nacionalnim socializmom hotel le prikriti svoje prave namene... Katoliška cerkev ni danes nič drugega kakor mednarodna stranka, ki s svojimi problemi o večnosti ter o življenju po smrti zasleduje zgolj zemeljske cilje. Vatikanu danes ne gre za to, da bi ohranil vero v Boga, marveč hoče le podpirati vedno bolj gineče sile svetovnega judovstva, svetovnega proročarstva in boljševizma. Dandanes etoje mlade nacionalne moči in sile Evrope zoper utrjeno fronto svetovnega judovstva, svetovnega framasonetva, svetovne cerkve in svetovnega bolj-

ševizma. To pa so maliki preteklega doba! Boljševizem, judovstvo in framasonetvo so že na tleh. Sedaj mora pasti zadnji malik, ki je katoliška cerkev, pod železno roko nacionalno-socialistične politike. Noben Bog ne bo papežev in njegovim temnim zaplečnikom v vseh državah in v vseh narodih pomagal iz te krize. Da bo nato mogla biti dograjena nova Evropa, nacionalistična, socialistična Evropa! Zato razbijte malike!

Veruk v Avstriji, ki je bil doslej uveden na avstrijskih šolah, je poslej zgolj prost predmet, kakor na primer petje ali risanje. In poučuje se poslej zgolj popoldne, ko je konec šole.

Katoliški škof angleške škofije v Birminghamu msgr. dr. Griffin je na praznik Kristusa Kralja svojim vernikom govoril o teh rečeh iz Nemčije, na- kar je dejal: Novice od tam so vedno slabše. Nič ne vemo, kaj se bo še zgodilo. Edino, kar moremo etoriti, je, da mnogo molimo!«



Ameriški inženir Tucker je iznašel nov tank zoper letala.

Celje

e Namesto venea na grob matere g. Lakitscha je tvečka Jagodič darovala Vincencijevi konferenci 100 din.

e Apologetični krožek bo imel drevi ob pol 8 v Domu v Samostanski ulici svoj redni sestanek. e V Celju je 5383 volivnih upravičencev. Stevilo volivnih upravičencev se ni veliko spremenilo z reklamacijami. Pred reklamacijami je bilo vpisanih 5326 volivnih upravičencev. Na novo je bilo vpisanih 124, izbrisanih 65; vseh reklamacij pa je bilo 262. Celje bo imelo 8 volišč, ki so razdeljena po abecedni razporedbi. Tako bo od A do C 504, od C-F 440, od G-J 697, K 767, od L do O 751, od P-R 762, od S-T 777, od U-Z 628 volivnih upravičencev. Zanimivo je, da je vložila največ reklamacij krajevna JRZ v Celju.

e Lista g. Ljotiča v Celju je že predložena sodišču. Prva lista, ki je predložena sodišču, je Ljotičeva lista za celjski okraj. Za kandidata so celjski Ljotičevci izbrali posestnika in trgovca Vabiča Vinka iz Zalca, za namestnika pa črkostavca pri Rode-Martinčiču Borisa Bavdeka.

e Lun Viktor. V Liscah pri Celju je včeraj zjutraj izdihnil znani posestnik g. Lun Viktor. Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek popoldne. Uro pogreba bomo še sporočili. Naj v miru počiva! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

e Solerski izpiti za mesto Celje in laški okraj bodo neprekinjeno 18. novembra pri predstojništvu mestne policije v Celju. Prošnje je čimprej vložiti pri predstojništvu mestne policije v Celju.

e Avtomobil zbil voznika z voza. V ponedeljek zvečer je peljal 26 letni sin posestnika Drev Jožko iz Drešnje vasi pri Petrovčah okoli 9 mimo Glazije voz s konji. Za njim je privozil neki avtomobil, ki je treščil v voz in zbil z njega Jožka, da je padel pod konje, ki so šli čezenj in mu prelili ustnice in jezik, dobil pa je tudi hude poškodbe na glavi. Sreča je bila, da se konji niso splašili, sicer bi se lahko zgodilo še kaj hujšega.

Ptuj

Koncert ptujskega pevskega okrožja je sijajno uspel. Udeležilo se ga je zelo veliko številno občinstvo iz Ptuja in okolice, ki je pozorno sledilo lepim izvajanjem posameznih zborov. Posebno nastop skupnih zborov je bil deležen navdušenega ploskanja in odobravanja. Pozdravni govor je imel g. prof. Albert Fras iz Ptuja. Nato je govoril toplo pozdravljen g. inšpektor prof. M. Bajuk iz Ljubljane, ki je orisal pravi pomen slovenske narodne pesmi, ki mora izpodrinuti razno tujo navlako, kakor različne slagerije itd. Prvo mesto pri zborih je dobilo pevsko društvo »Cecilija« iz Ptuja, drugo zbor iz Velike Nedelje pri Ormožu, tretje pa zbor iz Sv. Vite pri Ptuj. Gg. pevovodjem in vsem pevcem najlepša hvala za krasno uspehi koncert. Takih prireditelj si še želimo v Ptuj.

Trbovlje

Novi kandidati na Mačkovci listi so javljajo. Levičarji so skrajno nezadovoljni s postavitvijo Petjejana in Murna za kandidata v laško-trboveljskem okraju. Najprej so izjavili, da ne bodo šli voliti, sedaj pa so prijavili svoja kandidata na Mačkovci listi in sicer Giulatija in za namestnika Hochkrauta. Socialisti bodo gotovo storili vse, da to kandidaturu ogromogotijo, ker bi jim vzela večino glasov. Tudi dr. Stanovnik je prišel v Trbovlje iskat kandidata, ki bi na Mačkovci listi reševal »slovenstvo in katoliško stvar«. V Trbovljah ga ni dobil, pravijo, da je v Hudi jami našel take, ki so naselili njegovim vabam.

Jesenice

Delavci - na shod!

KID je v preteklih dneh odpustila okoli 70 delavcev. Posamezniki in cela vrsta družin je v nevarnosti, da bo čez zimo brez kruha! ZZZ je storila vse korake, da bi te odpuste preprečila in da bi dosegla, da bi se odpustitve ustavilo. Poročilo o sedanjih intervencijah in njih uspehih ter o nadaljnjih korakih za zaščito delavstva se bo podalo na shodu drevi ob 7. uri v veliki dvorani Krškovega doma. Tudi številna udeležba delavstva bo pripomogla k uspehu. Vabljeni niso samo člani ZZZ, ampak tudi vsi njeni somišljeniki, žene, matere in hčere jeseniškega delavstva. Pridite! Gre za vaš kruh.

Blagoslovitev temeljnega kamna mestnega zavetišča na Pisarjah. Dela pri gradnji Mestnega zavetišča ob ugodnem jesenskem vremenu tako lepo napredujejo, da bo prihodnjo nedeljo, dne 13. novembra že blagoslovitev temeljnega kamna nove veličastne stavbe. Blagoslovitev se izvrši po 10. mahi, torej okoli 11. ure popoldne. K slovesnosti so vabljeni vsi tukajšnji uradi in občinstvo.

Plinske maske. Občina Jesenice zbira naročila za nabavo plinskih mask. Cena 120 din. Občina naroča maske le proti plačilu vnaprej.

Slinavka in parkljevka v Ljubljani

Dne 8. novembra t. l. je bila v mestni klavnici v Ljubljani ugotovljena slinavka in parkljevka. Da se kuga ne razširi, na podlagi Uredbe o zatiranju slinavke in parkljevke predpisuje mestno poglavarstvo v Ljubljani sledeče veterinarsko-policijske odredbe: 1. Do preklica so uklinjeni v Ljubljani vsi živalski sejmi. 2. Zabranjeno je odpeljati parkljarje (goveda, ovce, koze, svinje) iz mestne občine. 3. Posestniko mv okolišu mestne občine je dovoljena prodaja živine le za zakol v mestni klavnici, če so lastniki izkazali s prenosom lastništva na živinskih potnih listih in klavzulo, napisano z rdečim »Za takojšnji zakol in porabo v mestu Ljubljana«. 4. Za nakup plemenske živine (parkljarji) izven mestne občine je treba predhodnega dovoljenja kr. banske uprave v Ljubljani. 5. Promet parkljarjev skozi Ljubljano je dovoljen le z vozili (avtomobili ali vozovi s konjsko vprego).

Smrtna nesreča ali samomor

Včeraj ob tri četrti na pet so ljudje našli na gorenjski progi tik za tramvajsko remizo mladega človeka, ki se je zviljal v bolečinah. Vlak, ki je malo prej vozil po tej progi, je tega moža podrl in mu odtrgal desno nogo. Obveščena je bila o tem policija, ki je takoj poklicala reševalni avto. Reševalci so bili že v nekaj minutah na kraju nesreče ter ponesrečenca takoj naložili in ga odpeljali v bolnišnico. Toda kljub vsem naporom zdravniški niso mogli pomagati ponesrečenca, ker je izgubil že preveč krvi ter je proti jutru umrl. Ponesrečenca se je zaradi izgube krvi že nekoliko bledlo. Mogel je povedati le toliko, da mu je ime Franc Babnik. Bolj natančne podatke pa so oblasti izvedle šele popoldne. Ponesrečenec je namreč kamnoseški pomočnik, star 27 let in stanuje v Spodnji Šiški. Pod gozdom 47. Nepojasnjeno je tudi vprašanje ali se je tu zgodila nesreča, ali pa je Babnik sam skočil pod vlak.

Slovaški in podkarpatski Orel ni bil razpuščen

Tudi v našem listu smo poročali, da je slovaška vlada razpustila vse telovadne organizacije, kakor tudi Podkarpatska Ukrajina. Te vesti smo dobili iz uradnih čeških virov. Toda, kakor zdaj poročajo tudi češki listi, so te vesti neresnične ter temelje samo na napačni razlagi nekaterih odlokov obeh samostojnih vlad. Tako je slovaška vlada razpustila vse oborožene oddelke (gardo in strelce) Sokola, Orla in socialističnih telovadcev, ki so se posebej organizirali v zadnjih mesecih po posebnem zakonu o obrambni pomoči. Te oddelke je slovaška vlada prepovedala, dočim je vsako nadaljnje delo v vseh omenjenih organizacijah nemoteno in dovoljeno. Prav tako je karpatskoukrajinska vlada prepovedala Kurtyakovskega Orla, ki nima nobenih zvez s telovadno organizacijo bivšega čl. Orla, temveč je politična organizacija. Ukrajinski Orel, ki ima 8000 organiziranih članov v 60 župah, pa svobodno deluje ter je njega ustanovitelj celo sam sedanji predsednik vlade msgr dr. Vološin, grško-katoliški duhovnik. S tem popravljamo našo vest, povzeto po čeških uradnih virih, ter smo veseli, da naše sorodne organizacije obstajajo naprej in jim želimo največjega uspeha.

Ljubljana : Sparta

Po daljšem presledku — in ta presledki je bil res že predolg — bomo imeli v nedeljo priliko, da gledamo v Ljubljani ligaško nogometno prireditev. Ob tej priliki gostuje v Ljubljani zemunska Sparta, klub, ki skupaj z našo Ljubljano tvori repek prvenstvene lestvice, čeprav, kakor poznavalci trde, tega ne zasluži.

O tej prireditvi bomo še poročali.

Najboljši strelci v državni ligi

V devetem kolu so zabil samo 18 golov, vsega skupaj doslej 195 golov. Na listi golgeterjev vodi Aca Petrovič (Jugoslavija) z 10 goli. Po 8 golov so dali: Kacijan (Hašk) in Matošič II. (Hajduk); po 7 golov Glišovič (BSK) in Pavletič (Slavija, S.); po 6 golov Wölfl in Lešnik (oba Gradjanski, Zagreb); po 5 golov Živkovič (Jedinstvo) in Rajčič (Slavija, S.); po 4 gole: Antalkovič (Gradjanski, Z.), Božovič in Podgradski (oba BSK), Sarič (Bask), Čemeridič (Gradjanski, S.) in Šipoš (Gradjanski, Z.); po 2 gola sta dala med drugimi Erber in Pupo od Ljubljane, po enega pa od Ljubljane: Janežič, Rataj in Seer.

SK Mars : SK Bratstvo

Lahko trdimo, da bo nedeljsko srečanje med Marsom in Bratstvom zelo važno za oba kluba.

Na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno bodo odigrali Poljanci prvenstveno tekmo z nevarnimi Jeseničani. Bratstvo je s svojo lepo prodorno igro zasedlo sigurno prvo mesto v tabeli.

Zato bo Marsu, ki gre pri zadnjih tekmah rakovo pot, nad Bratstvom težko izvajevati zmago. Če bodo pokazali v nedeljo svojo staro igro, katere smo bili vajeni gledati lansko leto, lahko upamo na uspeh.

Tekma bo v nedeljo ob pol 10. dopoldne na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno.

Podivljan mož

Brežice, 7. novembra.

Danes zjutraj okrog 4 je postala žrtev podivjanega in pijanega moža 41-letna M. Lapuh. Žena posestnika in mati 6 nedolletnih otrok, iz Brezine, obč. Brežice. Mož ji je zadal z nožem 10 ran po glavi in vsem telesu, ki vse skupaj predstavljajo smrtno nevarnost za poškodovano. Mož poškodovane je odšel v nedeljo v mraku od doma in popival skoraj celo noč, tako da se je vrnil močno pijan v ponedeljek zjutraj. Ko je prišel domov, je hotel zbuditi otroke, od katerih je najmlajši star šele 3 leta, kar pa mu je žena brala, naj pusti otroke spat. To je moža tako ujezilo, da je napadel ženo z žepnim nožem in ji zadal 10 hudih ran, da je obležala na tleh. Na vpitje žene in otrok, ki so se medtem zbudili, so prihiteli sosede in pobrali skoraj nezavestno ženo, jo za silo obvezali in prepeljali takoj v brežiško bolnišnico, kjer so ji nudili zdravniško pomoč, dočim je mož po svojem surovem dejanju nad ubogo ženo zopet zgubil od doma. Dogodek je globoko pretresel okolico in vsi sočustvujejo z ubogo ženo.

Dva roparska napada v Mariboru

Maribor, 8. novembra.

Snoči sta bila izvršena v Mariboru dva roparska napada, o katerih se zdaj po mestu veliko govori. Prvi napad se je pripetil v bližini Treh ribnikov. Delavec Franc Voglar se je peljal s kolesom domov na Kalvarijo. Naskočila sta ga dva nepoznana možka. Eden od napadalcev ga je udaril z nekim trdim predmetom po desni roki ter ga lahko poškodoval. Ko pa je skočil drugi proti njemu, se je Voglar napadalecu pogumno postavil po robu. Prijel je zračno sesalko ter enega udaril s tako silo, da se je nezavesten zgrudil na tla. Drugi napadalec je pobegnil. Voglar se je hitro odpeljal na policijsko stražnico ter prijavil napad, vendar stražniki napadalec niso več našli.

Se razburljivost je bil dogodek, ki se je odigral okoli pol 8 zvečer na Tržaški cesti. Znani mariborski trgovec s starino Franc Pukelj je šel iz Tezna proti Mariboru. Na križišču Stritarjeve in Tržaške ulice pa sta ga napadla dva mlada fanta. Odvzela sta mu s silo aktovko, v kateri je imel Pukelj 500 din gotovine, in zbežala v noč. Pukelj je klical na pomoč. Ljudje so tekli za fantoma in ju po daljšem lovu ujeli. Oba napadaleca sta še nedolletna fanta, ki se že delj časa potikata po Mariboru. Izročena sta bila policiji.

Iz Julijske krajine

Srebrni ščit za tržaško fašistično mladino. Pri tekmah fašistične mladine v Rimu je mladina tržaške pokrajinske zveze v drugi skupini odnesla zmago in si priborila srebrni ščit, ki ga je kot prvo darilo poklonil načelnik vlade Mussolini. Zmagovalni tekmovalci so bili pri svojem priходу v Trst slovesno sprejeti in so nosili na čelu spreveda srebrni ščit.

Zopet s motornim kolesom v smrt. Na cesti blizu Zgonika na Krasu se je pripetila nesreča z motornim kolesom, ki se zahtevala človeško žrtev. Mehanik Franc Švara z Nabrežine se je vračal s

Tek »čez drn in strn« na Jesenicah

Jesenice, 6. novembra.

Danes popoldne ob 2. se je vršil na Jesenicah pred nogometno tekmo Korotan : Bratstvo start za tek čez drn in strn. Na startu so se pojavili atleti SK Planine iz Ljubljane, Dovje, Skale in Bratstva.

Tekmovalo se je v dveh skupinah, in sicer za seniorje na 6000 m dolgi progi, za juniorje pa na 2500 m dolgi progi. Prvi del, to je polovico proge, je bil zelo težak, kajti teren se je neprestano menjal. Drugi del proge pa je bil lažji, ker je pot vodila po cesti do igrišča. Na tekališču je moral vsak tekmovalec preteči še en krog, preden je šel v cilj.

Organizacija prireditve je bila zelo dobra in proga je bila ravno tako še dokaj dobro markirana. Občinstva je bilo precej, toda žal je večina teh prišla le zaradi nogometne tekme, ki je za tem sledila.

Tehnični rezultati so naslednji:

Seniorji 6000 m: 1. Benedičič (Skala) 22:31, 2. Osterman (Bratstvo) 22:44, 3. Klančnik (Dovje) 23:11, 4. Aličko (Bratstvo) 29:30.

Naš znani smučar Gregor Klančnik se prav prijetno pripravlja za bližajočo se smučarsko sezono.

Juniorji 2500 m: 1. Košir Zmago (Planina) 8:03, 2. Jerman (Planina) 8:38, 3. Stumbelj (Bratstvo) 9:30.

S tem se je zaključilo današnje cross-country tekmovanje.

Prve prijave za olimpijske igre

Anglija in Danska sta prvi državi, ki sta se na povabilo Finske prijavili za XII. olimpijske igre. Francoski olimpijski odbor je zaprosil vlado za 900.000 frankov podpore za pripravo športnikov za olimpijske igre.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Kolesarska podzveza Ljubljana obvešča vse odbornike, da bo seja dne 10. novembra ob 19 v prostorih kavarne Vospernik. Gg. odborniki prosimo, da se seje sigurno udeležijo, ker se bo sklepalo o važnih zadevah.

SK Ilirija (Hockey sekcija). Drevi ob 20 bo obvezen članski sestanek s sledečim sporedom: 1. Kondičski trening; 2. Turneja v Romunijo; 3. Potni listi, nabiralna akcija; 4. Razgovor zaradi eventualnega treninga v Planici; 5. Predavanje o igri zaradi osvoboditve. Pridite vsi in točno. Obvestite se med seboj.

Moto Hermes. V nedeljo 13. t. m. ob pol 10 dopoldne bo v restavraciji pri »Kestici« redni letni občni zbor Moto sekcije ZSK Hermesa s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika in funkcionarjev; 2. Sprememba pravil; 3. Volitve; 4. Slučajnosti; — Hermežani, ljubljanski klub tudi iz ostalih sekcij v drugih krajih, se pozivajo, da se obnega zbora polnostevilno udeležijo.

Predavanje S.P.D. Letošnje predavalno sešio prične Slovensko planinsko društvo v Ljubljani v četrtek dne 10. t. m. ob 20 v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo g. dr. Reya Oskar o vremenu v planinah. Predavanje bo spremljalo s številnimi skiptičnimi slikami. V svojem predavanju bo govoril o začetku vsega vremenskega nastajanja, kaj je vzrok vremenskimi spremembam, razložil bo zračne vrtnice, ki prinašajo slabo vreme in njim nasprotno tvorbo, poplave z visokim zračnim pritiskom, ki prinašajo lepo vreme, uvedel bo poslušalce v prihod in odhod slabega vremena v planinah. Dotaknil se bo številnih drugih vprašanj, ki so važna za planince, da si more nastavit pravilno vremensko prognozo za svoje izlete v planine. Planinci, pridite v čim večjem številu na to zanimivo predavanje.

svojo zaročenko, 18 letno Jolando Trampuš iz Barkovlj, z izleta v Trst. Dober kilometer od Zgonika je Švara nenadoma zgubil oblast nad svojim vozilom in nesrečna zaročenca sta z vso silo treščila v obcestni zid. Tržaški Rdeči križ je prihitel kmalu na lice mesta in prepeljal oba v tržaško bolnišnico. Mladenč, ki si je razbil lobanjo, je kmalu pri dohodu v bolnišnico umrl, stanje mladenke pa je zelo nevarno.

»Svetogorska Kraljica«, mesečnik svetogorskega svetlišča. V novembrski številki je uvodnik posvečen Kraljici vernih duš. Sledi mu zanimiv življenjski opis Antona Černeta iz Tomaja, ki je veliko pomagal pri ustanovitvi tomajske Gospodinske šole. Poročilo je bil z nečakljivo velikega našega vladike Mahnič. Iz ostale, prav mnogovrstne vsebine naj omenimo poročilo o obisku ljubljanskega knezoškofa, ki je 19. oktobra prišel v ljubljanskim stolnim kapljem in številnimi drugimi cerkvenimi odličniki obiskat svetogorsko Kraljico — nekdanjo ljubljansko begunko, in se pokloniti spominu kardinala Missije, čigar stoletnico rojstva letos obhajamo.

Predstava dveh komedij v Gorici. V goriškem Verdijevem gledališču bosta 9. in 10. novembra ob 9 zvečer predstavi dveh italijanskih komedij. Upričorila ju bo komična družba A. Gandusio. Prvi večer bo »Teritorialna milica«, drugi večer pa »Ribič kitove«.

Za vse svete in za praznik vernih duš smo imeli na Goriškem in tudi v ostali Julijski krajini izredno lepo vreme. Zadnje dni prejšnjega tedna se je bilo začelo nebo smuljivo oblačiti in kujati. Prepričani smo bili, da bo za praznike, kakor rado, pusto, deževno vreme. Pa smo se kopali v soncu, da je bilo veselje; večeri so pa bili že precej hladni. Upamo, da bomo imeli še vrsto sončnih dni. Obisk grobov, ki so bili v mestu in tudi na deželi okusno okrašeni, je bil kar presenetljiv.

Če Vaše lasje izpadajo pomagajte



Silvikrin

Koncentrirana naravna hrana za lase

Prepreča in ustavlja izpadanje las, pospešuje rast las in ohrani kožo glave zdravo. Odstrani prhut skoraj čez noč.

Postavite še danes steklenico Silvikrina na svoj umivalnik.



Silvikrin, iznajdba slavnega biologa Dr. Ja Weidnerja, je nov preparat, ki z zunanjim dovajanjem organskih tvarin uspešno hrani tkivo za proizvajanje las ter ga usposablja za novo, zdravo rast las.

Lotion Silvikrin Din 27.—

Dobl se v vseh strokovnih trgovinah.

Skrbite za svojo kožo glave, pa bo tudi Vaša koža glave skrbela za rast Vaših las. Vaši koži glave je treba Silvikrina!

Y-404-H

Naši železničarji

Logatec. Članski sestanek poverjenstva Kluba železničarjev JRZ v Logatcu bo danes ob 7 zvečer v konzumnem društvu v Logatcu. Zaradi važnega dnevnega reda pozivljemo celokupno članstvo, da se sestanka polnostevilno udeležijo. Poročilo podajo delegati upravnega odbora iz Ljubljane.

Rakek. Članski sestanek poverjenstva Kluba železničarjev JRZ na Rakeku bo v petek 11. novembra po vlakih št. 606 v društvenem domu. Zaradi važnosti tega sestanka naprošamo celokupno članstvo, da se tega sestanka polnostevilno udeležijo. Poročajo delegati iz Ljubljane.

Radio

Programi radio Ljubljana:

Sreda, 9. novembra: 12 Citri in mandoline (plošče) — 12.15 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Radij. skramel — 14. Napovedi — 15. Mladinska ura: Zgodovina glasbe (g. dr. Anton Dolinar) — 15.40 Vojna in mir v luči mednarodnega prava (g. Roman Rus) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Leposlovesi Primorskega Zagorja (Arsen Vencelides, knjiž. Zgb) — 19.50 Prirodopisni kotiček (g. prof. Fr. Pengov) — Orgelski koncert. Sodelujeta: g. prof. Pavel Rančigaj (orgle), ga. Vida Rudolfova (samospeli) — 21.15 Koncert na violončelu, izvaja g. Cenda Sedelbauer, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emona«.

Četrtek, 10. novembra: 12 Operetni naprevi (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Francoske popevke (plošče) — 14. Napovedi — 18. Vankemu nekaj (Radij. orkester) — 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Telovadno predavanje — 19.50 Deset minut zabave — 20. Koncert Radij. orkestra — 21.10 Koncert modern češke klavirske glasbe (g. prof. P. Siviec) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Veseli zvoki (Radijski orkester).

Drugi programi:

Sreda, 9. novembra: Belgrad: 20. Ork. koncert, 20.30 Havnjski kvartet, 21. Zab. koncert, 22.15 Kavarinska godba — Zagreb: 20. Plošče po željah, 20.30 Ljubljana, 22.30 Plesna glasba — Sofija: 19.30 Verdijeva opera »Rigoletto« — Varšava: 19. Pisan koncert, 21. Chopinove skladbe — Rudimpeita: 20.10 Gledališki prenos, 22.40 Cig. orkester — Trst-Milan: 21. Komorna glasba, 22.35 Plesna glasba — Rim-Bari: 21. Gledališki prenos — Nemške postaje: Ves dan, državna oddaja — Strasbourg: 20.30 Cesar Franckov koncert.

Naš neizmerno ljubljeni soprog, skrbni oče, stari oče, brat, stric in evač, gospod

Viktor Luhn

posestnik

nam je danes v 63. letu starosti umrl — Ljubega očeta bomo spremenili iz mrtvašnice mestnega pokopališča k družinskemu grobu v četrtek, dne 10. novembra ob 16 popoldne.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 11. t. m. ob 7 zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Celje, v torek, dne 8. novembra 1938.

Karolina, soproga, Karolina por. Kronstein, hčerka; Ervin in Viktor, sinova, ter ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ženski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaševanju reklame značaj se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Služkinja
pridna, mlada, išče službo. Priporoča jo župnik. Vajena vseh del. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 17569.

Industrijski knjigovodja
bilancist, v zaupnem položaju, z dolgoletno prakso v izvrstno uspevačem podjetju, želi prenesti službo s 1. jan. 1939. Samo prvovrstne ponudbe poslati v upravo »Slov.« pod »Vztrajna« št. 17562.

Službodobe

Izurjene pletilje
takož sprejemem za stalno. M. Lazar, Rimska 21a

Postrežnico
sprejemem za čas od 6.30 do 15. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 17581. (b)

Kuharico
sprejemem začasno v župnišče. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Tako« 17569

Tiskarniškega podfaktora
zmožnega kalkulacije in slovenskega jezika - išče tiskarniško podjetje v Sloveniji. Ponudbe z navedbo curriculum vitae poslati v upravo »Slov.« pod »Podfaktore« 17587.

Šteparico
za boljša dela, katere zna tudi pripraviti, sprejemem. Plača po zmožnosti. — Krnčič, prej Ude, Bistriška 49, Trzin. (b)

Služkinjo
za vsa kmečka dela takoj sprejemem. Plača dobra. — Andrej Kregar, strojno mizarstvo, št. Vid nad Ljubljano. (b)

Prodajalka
v trg. z meš. blagom, dobro izveščana, pridna in poštena ter se ne boji dela, ki zna in hoče delati tudi gospodinjska in razna hišna dela, se takoj sprejme. Ponudbe v upravo »Slov.« pod 17540.

Posrestva

V Brežicah in okolici
so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsvega veleposrestva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Glasba

Glasovir
krasen glas, dobro ohranjen in močan, brezhiben pisalni stroj, poceni napredaj. Bolgarska 17, pritišče desno, od 11—3.

Slovinci v Italiji

Kdor želi v Italiji prejemati »Slovenca« po pošti na svoj dom, naj sporoči trdki Giovanni Parovel, Trieste, Via Fr. Denza 3. Mesečna naročnina za Italijo znaša lit 16.50 in naj se nakaže vnaprej na čekovni račun g. Giovanni Parovela št. 11-1649. S tem se prihrani stroški, naročniku pa takoj lahko postrežejo z listom. Seveda se mora pripomniti, da je poslani denar namenjen za naročnino »Slovenca«.

Št. Vid nad Ljubljano

Naprodaj je obširen kompleks stavbišča z gospodarskimi poslopi vred po domače »pri Johanu«. Lega: v središču št. Vida poleg tramvajske proge in betonirane glavne ceste. Prostornina stavbišča znaša 5.000 m². Pojasnila daje g. Kavac, »Bata«, Ljubljana, Šelenburgova ulica.



Od 3.—4. dec. avtobusni izlet v Gorico in Trst. Prijave sprejema Izletna pisarna M. OKORN, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26-45.

Ilse von Stach

Poslanci iz Voghere

Kulturno zgodovinski roman iz protestantske dobe. Poslovenil Fr. Omerza.

Ali more kdo odgovoriti zvesteje po Lutrovem srcu?

»In tega človeka sodijo reformatorji?« vpraša asupel Benjamin.

»Morajo ga soditi!« odvrne oče Juan. »Nove, vidne cerkve so zgradili in vsak je vzel težke kamne za zidanje. Koga naj pač bolj strahota pregonja kot oznanjevalca svobodnega, bežnega, nevidnega občestva vseh svetih v Kristusu, ki ne potrebuje nobene cerkve?«

Oče Juan molči in molče dočepeta potnika do domače hiše duhovnikov. Se se je vlekla noč nad vrhom vinograde, ob katerem je slonela hiša. Ker pa jutra ni moglo biti več daleč, je sklenil oče Juan, da ne bo strahil spetih, in se je usedel z Benjaminom na rob vodovoda, od koder je mogel opazovati rojstno hišo in počasi misliti na pretekla mladost.

Ko je gledal sivo pobarvane stene, se je spomnil neke sv. Hipolite, ki je nekoč stala moleč v brokatni obleki in sredi veselih okrasov nad temi vrati in pragom, pa je seveda davno izginila pod reformatorskim beležem. Ko so pa njegove oči nehote iskale staro podobo in ja v negotovi luči lune in mraka slikale na navadno mesto, glej, tu pokuka močno in v živih barvah rogeli svetničnega plašča iz enakošči zidu. — Kalvinski slikar pač ni dovolj na debelo nadel barve na rogeli, da jo je prvi dež izpral.

Oče Juan se je smejal pri misli na dobre ženevske rojake, ki jim gotovo še danes skoraj nepremagljivo gleda katolištvo iz besed, dejanj in tako rekoč iz krvi. Ah, častljiva Zeneva se je pokazala za navo evangelijsko malo sprejemljiva, — tako malo, da so po reformaciji dvomili kronisti

Prodamo

Šivalni stroj
pogreznjiv, kateri šiva naprej in nazaj ter šika in šepa, poceni napredaj. — Nova trgovina, Tyrševa 36 (nasproti Gospodarske zveze).

Dokolenice, nahrbtnike, aktovke, ročne torbice, kovčke itd. priporoča
IV. KRAVOS Maribor
Aleksandrova cesta 13

Prvovrstni trboveljski premog

brez prahu
koks, suha drva
nudi
I. Pogačnik
Bohoričeva 3 Telefon 10-59

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri
Centralni vinarni v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

Patent »Kraljica peč«

ki se naloži le enkrat dnevno, potem pa gori ves dan, se dobi v vseh velikostih pri A. Semenčiču in drug. Ljubljana, Miklošičeva cesta 15, telef. št. 48-67. (1)

Širite »Slovenca«!

Pozor!

Prvovrstni premog, drva, koks po najnižjih cenah
Podobnik v.
Tržaška c. 16 — tel. 83-13

Sveže najfiniješe norveško ribje olje

iz lekarne
dr. G. PICCOLIJA
v Ljubljani
se priporoča bledim in slabotnim osebam

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri
Centralni vinarni v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

ki se naloži le enkrat dnevno, potem pa gori ves dan, se dobi v vseh velikostih pri A. Semenčiču in drug. Ljubljana, Miklošičeva cesta 15, telef. št. 48-67. (1)

Širite »Slovenca«!

Gumijasta cev

nerabljen, 20 m dolga - napredaj po nizki ceni. — Tyrševa cesta, baraka 21-vil, nasproti art. vojašn.

Kupimo

Registrirno blagajno kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Blagajna«.

Hmeljskih drogov

večjo množino, kupim. — Pismene ponudbe podružnici »Slov.« v Celju pod »Hmeljevke« št. 17579.

Vnajem

Gostilna
z vsem inventarjem ter specializirano trgovino - vse dobro ideo - v velikem tovarniškem centru, jako frekventnega položaja, se odda z novim letom v najem pod ugodnimi pogoji. Potrebno je približno 25.000 din. Naslov v vseh podružnicah »Slov.« pod št. 17580.

Stanovanja

Enosobno stanovanje s kabinetom oddam. - Zg. Siska, Scopolijska 6. (c)

2 lepi travniški posesti

v bližini Maribora; ena ca 5 ha velika s kupo za seno druga ca 20 ha velika z gospodarskimi poslopi in šupami za seno
se prodasta
Direktni resni interesi naj stavijo ponudbe pod 51.367 na oglasni zavod PUBLICITAS, d. d., Zagreb, Ilica 9.

Insertirajte v »Slovenca«!

Vzajemna posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7
poleg hotela Union
nuči za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.
Nove vloge vsak čas razpoložljive.
Poslužite se varčevalnega krožkal. Zahtevajte prospekt!
Posojilnica daje kratkoročna posojila.

Zahvala

V imenu sorodnikov se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki so ob smrti naše dobre mame, stare mame in prababice, gospe

Uršule Derganc roj. Kapsch

z nami sočustvovali in se je prijazno spomnil s toplo besedo, lepim cvetjem in spremstvom k zadnjemu počitku.
Ljubljana, dne 9. novembra 1938.

Primarij dr. Franc Derganc,

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali z menoj ob nenadomestni izgubi najboljšega mi soproga, gospoda

inž. Cirila Žnidaršiča

rednega profesorja univerze

in ga počastili s poklonitvijo vencev in cvetja, se tem potom iskreno zahvaljujem. Prirodno zahvalo izrekam č. duhovščini očetov frančiškanov, proforskemu zboru univerze Kralja Aleksandra z rektorjem dr. Radom Kušejem na čelu, številnemu krogu akademske mladine ter vsem prijateljem in znancem, posebno še sosedom, ki so dragoga pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo sem dolžna gospodu dekanu tehn. fakultete dr. Andreju Gosarju in gosp. profesorju inž. Jaroslavu Foersterju, ki sta počastila pokojnikove zasluge na polju znanosti in za razvoj hidrogr. oddelka naše univerze; prav posebno pa še g. c. inž. Maksu Megušarju za priščne poslovilne besede, ko je v imenu akademske mladine proslavil spomin pokojnika kot profesorja in nesebičnega prijatelja svojih slušateljev. Najiskrenejša zahvala pa tudi Akademskemu pevskemu zboru za v erce segajočo žalostinke.

Ljubljana, dne 8. novembra 1938.

Zalujoča soproga Franica,

Zla usoda je izrgala iz naše srede preljubljeno ženo, mater, gospo

Elizabeto Turk

posestnico in gostilničarko v Stonjcih

po mučni bolezni v ponedeljek, dne 7. novembra, v 45. letu starosti, prevideno s tolažili svete vere.

Pogreb blagopokojne bo v četrtek, dne 10. novembra izpred hiše žalosti v Stonjcih na pokopališče Sv. Marka pri Ptuj.

Stonjce, dne 8. novembra 1938.

Mateja Turk, mož; Milan, Zora, Ivica, otroci; ter ostalo sorodstvo.

Dočrpela je naša ljubljena hčerka, sestra, teta, svakinja, gospodična

Marija Pajman

hišna posestnica v Ljubljani

Truplo drage pokojnice prepeljemo iz Ljubljane na dom v Škofjo vas nad Celjem, kjer bo blagoslovljeno dne 9. t. m. ob 15 popoldne. Od tam jo spremimo na farno pokopališče v Vojniku, kjer bo položena v družinski grob.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Priporočamo jo v molitev.

Škofja vas-Ljubljana-Zagreb, dne 8. novembra 1938.

Zalujoči ostali.

meeta, ali naj ohranijo potomcem to spreobrnjenje kot viden čudež božji ali kot delo močnega, čvrstega mesta Berna.

Medtem je v vrhovih dreves naraslo cvrčanje ptičev v glasno vriskanje, ker se je bližalo jutro. Tudi ni trajalo dolgo, ko se srednje oknice v gornjem nadstropju krepko odprla in se pokaže v okviru lepa ženska, sicer še v nočni obleki na zjutranjo svežim obrazom. Oče Juan pogleda k nji in si misli: »Pozdravljena gospa jetrval — Moj sramežljivi brat je čudovito izbrall«

Gospodinja ni poznala odtujenega devreja, zato že zavpije na njega in Benjamin: »Falota! Kaj počenjata pred svitom v mojem vrtu?«

Najbrž je pričakovala, da se bosta tujca na njeno vpitje ponižno opravičila in naglo zginila, toda oče Juan se je celo nemoteno in veselo blizal hiši. Njena jeza je vzplamtela in se začela silno prepirati.

»Čakajta, zbudim moža! Takoj bo vedel, če sta obiskala ponoči naš vinograd!«

Toda da bi zbudila soproga, je bilo seveda laže reči kot storiti. Odločna žena je bila videti sama dovolj moža, da odpopi potujoče fantje. Po kratkem času stopi lepo oblečena iz hiše in vpraša dostojanstveno:

»Kaj iščeta ob tej uri pred pragom moje hiše?«

»Če se ne motim, lepa gospa,« odvrne vladno duhovnik, »stanujete v hiši z Jaquetom Alencom in prav tako vaše sorodstvo. Njegov brat sem in s tem vaš.«

»Claude« zakliče žena z glasom tako odkritega veselja, da je oče Juan lahko spoznal, da niso pozabili njegovega imena v stari rojstni hiši in da tiči v mladih glavah gotovo čar strahotnega, — sad, ki ga je hotel pač težko vsejati brat Jacques s pripovedovanjem.

Benjamin je slišal pri nagovoru gospe Alenconke prvič ime svojega spremljevalca, ki ga je imel, preden je postal iz Savla Pavel, — slišal njegovi pazni čuti so si pa želeli draženja — ki bi ga izgovorile prijazno ljubezne ustnice, da ga je

prevzela tako jasna predstava nežnih zgodb očeta Juana, kot bi jih videl v resnici pred seboj; predstava deklacij ustec, ki šepetajo Claude, in od katere ni več drzen skok do Ave. Ali ni Ave v blaženi uri zaščebela »Toni?«

Benjaminu se je vrtelo in le s težavo se je držal pokonci, ko ga je predstavil oče Juan svoji jetrvi.

»Tega svojega prijatelja priporočam vaši negi bolj garko kot samega sebe,« pravi duhovnik, »ker vidite, da zadostuje potovanje ene kratke poletne noči, da ga izžepa.«

Ko so vstopili ti trije v hišo, je našla mlada žena že pravo besedo ali sredstvo, da je dobila zaspanega soproga iz pernec. Prišel je kmalu v spalni »uknji in nočni čepici iz čumnate in se veselil, da se bo lahko zabaval pri hitro pripravljenem zajtrku, polnem besed.

Med tem zajtrkom je zvedel oče Juan vse tedanje novice, ki morajo zanimati ženevskega rojaka: odkar je gospod Kalvin ujel Mihaela Serveta, je prej njegov padli ugled zopet močno zrastle; vsak pošten državljani, ki se je sicer tudi prišteval reformatorjevim sovražnikom, smatra antitrinitarca za zlobnega, za volka, ki se je prikradel v Kristusov ovčjak; da ga zaduši, je le preveč potrebna močna roka gospoda Kalvina; svet kaže tudi zdaj navadno neodločnost in se ne upa — dovolj smešno — odločiti se samostojno za prave in krive nauke, ampak kliče kot zadnji pri procesu proti Bolsecu švicarsko močnost na pomoč.

»In kako so sodili gospodje iz Curiha, Berna in Basla onega Bolseca?« vpraša oče Juan, ki ga Servetova močnega usoda ni malo zanimala.

Jacques Alencon se popraska za ušesi in pravi: »Milo, milo! — Vedeti moraš, Claude, da je veljal napad Hieronima Bolseca nauku večne predločbe, ki ga je sprejela sveta cerkev v Ženevi, o kateri pa trdijo Bolsec in drugi neučeni ljudje, da smatra Boga za povzročitelja greha.«

»Resnično, nekateri neučeni ljudje trde to,« se smehlja duhovnik.

»Že dobro,« odgovori Jacques, »tudi so neučeni; vendar razumeš, Claude, da se morajo kljub temu zavarovati proti zvezi s krivovercem, četudi se v njihovih cerkvah ne uči predestinacija. Saj je pravkar ženevski magistral pred pričami potrdil gospodu Kalvinu svojo pravovernost in s posebnim pismom.«

»To je gospoda Kalvina zelo potolažilo,« dodaja vmes oče Juan.

»Seveda,« odvrne Jacques dostojanstveno. »Švicarske cerkve so po svoji dolžnosti ravnale proti ženevskemu svetu in svoji vesti, če so priporočale spravljalnost. Hieronim Bolsec je torej prejel za svojo drznost le majhno kazeno; namesto da bi ga usmrtili, je moral samo odkrit in bos, s plamenico v roki, iti od ječe do mestne hiše, kjer je prosil svet in gospoda Kalvina odpuščanja. Nato so ga izgnali.«

»Milo,« pravi oče Juan.

»Mihael Servet pa,« nadaljuje Jacques, »ki je razžalil vse krščanstvo z zaaranovanjem sv. Trojice, ne more najti nobenega pomočnika v švicarskih mestih, cela krotki Basel bo izgovoril čez njega crucifigatur (Križa se najl). Govori se, da je poslal gospod Kalvin tudi zaupnega sla v Wittenberg, da bi na tistem zvedel za mnenje krščanskega Melanchthona.«

Ko je Jacques Alencon tako poučil vrnivšega se brata o najvažnejših in najnovejših dogodkih, pripovedi, ki jih je poslušal Benjamin z začudenjem, je prešel pogovor na družino in trgoveške posle. S temi ni bil Jacques nezadovoljen, dasi je iskal zvez bolj v Švici kot na oddaljenih trgih. Ko se je oče Juan izrazil, da namerava v prihodnje bivati v Italiji, mu je vendar zatrdil, da so florentinske banke najbolj zanesljive na svetu, zato se bo dal njegov del na dobičku podedovanega imetja brez nevarnosti izgube naložiti v mestu ob Arnu. Ker Rimljani tako pogosto menjajo svoje gospodarje, da se ne izplača za poštene ljudi, da bi utrjevali z njimi za dolgo časa podjetja, ni imel z njimi nikoli rad kaj opraviti.



Notranji minister dr. Anton Korošec je preteklo nedeljo govoril v Paračinu na velikem volivnem shodu JRZ, katerega se je udeležilo nad 8000 ljudi.

Osemnajstletni fant požigalec

Požari v Gornjem Vrhpolju pri št. Jerneju pojasnjeni

Letos so bili v veliki vasi Vrhpolje pri št. Jerneju že štirje požari in so pogoreli štirje posestniki. V nedeljo 6. novembra ob desetih bi pogorelo gospodarsko poslopje Potočarja Karla, če bi požigalca pri njegovem delu ne bili zasačili. Vsa vas je namreč organizirala tajno nočno stražo, ki naj prepreči nadaljnje požare. Straža je bila na vasi. Okrog desetih je šel posestnik Potočar iz hiše pogledat okrog poslopja in je zapazil, da je urnih korakov odhoda od njegovega poslopja Rangus Stanko, fant, ki še ni star 18 let. V mesečni noči ga je prav lahko spoznal. Zakričal je na pomoč. Na ta krik so prihiteli stražarji. Požigalec pa je v tem zbežal v Cerovilog, da ga niso mogli takoj prijeti. Šel je tja pod okno nekega dekleta in najprej povpraševal starše, kje je dekle, da bi tako

mogel dokazati, da ni bil v Vrhpolju. Staršem se je ta stvar zdela čudna, ker niso imeli sploh nobenih zvez s tem fantom. Fant je nato odšel domov. Vsa vas je bila medtem že zastražena, prav tako tudi hiša njegovega očeta. Ko je prišel nazaj čez kake pol ure, so ga prijeli in vprašali, kje je bil. Rekel je, da je šel v Cerovilog. Pogledali so njegove čevlje in hlače in videli, da je rosen, dočim je cesta lepa in suha. Takoj so poklicali šentjernejske orožnike. Orožniki so bili že obveščeni o sumnji, kdo je požigalec, in so takoj prišli na mesto. Orožnikom je vse priznal, kdaj je požigal, kako in zakaj. Priznal je, da od domačih ni ničesar skriv, edino on sam. Mladi požigalec je delomirni, nikdar ni bil prijazen do nikogar, zahajal ni nikdar v posetne družbe, v cerkev je le redkokdaj šel.

Podrobnosti o požaru v Laporju

Turjak, 8. novembra.

Današnji »Slovenec« je že na kratko poročal o grozni nesreči, ki je zadela vas Laporje, ki leži nekaj višje na levi strani glavne ceste Turjak—Velike Lašče pod Rašico na položni planjavi. Vas šteje 11 hiš. Tam stanujejo skromni kmetje, ki se preživljajo s kmetijstvom, gozdarstvom in domačo obrtjo.

Včeraj je bil velik jesenski živalski sejem v Velikih Laščah. Može in žene so se že zjutraj napotili na sejem, da si nakupijo razne potrebščine za zimo, odnosno da skušajo prodati kak rep iz hleva. Drugi so odšli v gozdove, da nagrabijo za gospodarstvo potrebno steljo. Vas je bila skoraj izumrla. Doma so ostali otroci, stare žene in stari. Ni jih bilo dosti.

Okoli 15 je zapazila ogenj 17 letna posestnikova hčerka Jelka Štrukljeva s hiše št. 7. Zabela je klicati na pomoč: »Pri Mavcu gor!« Vsi so bili močno zbegani. Otroci in stari ljudje si niso znali mnogo pomagati. Na slannati strehi posestnika Alojzija Mavca se je pojavil rdeči petelin. Vnela se je slama tik malega dimnika. Ogenj se je z največjo naglico širil in je kmalu objel tudi sosedne hiše. Ljudje so obupani begali okrog ter so skušali najprej reševati najpotrebnejše obleke in drugo imetje iz hiš. V splošni zbeganosti so skoraj pozabili na Mavčeve otroke, ki so bili doma v hiši. Z največjo težavo so jih rešili. Sprva so ljudje mislili, da je postal žrtev divjega ognja Mavčev najmlajši sinček. Otrok pa se je zatekel iz vasi in so ga proti večeru šele našli.

Potniki Pečnikovega avtobusa, ki so se vozili kmalu po 16. v Velike Lašče in naprej proti Blokam in v Lož, so s strahom opazovali, kako je vas gorela. Velikanski stebri ognja so se dvigali proti jasnemu nebu. Zavel je tudi veter, ki je še bolj podpiral in netil požar. Po okoliških cerkvah je začelo biti plat zvona.

Tri gasilske čete z motornimi brizgalnicami so bile kmalu na mestu v Laporju in so pričele z največjo požrtvovalnostjo gasiti in omejevali ogenj. Prišli so gasilci iz Velikih Lašč, Ponikev in Skočjana. Gasenje je bilo res težavno. Vodo so črpali iz neznatnega potoka, ki se odteka v Rašico. Celo noč so Laporjanci na pomoč prihiteli ljudje pomagali pri reševalni akciji. Šele proti štirih davi so požar popolnoma ugasili.

Laporje so danes kup razvalin. Mnogim posestnikom so uničeni vsi poljski prideniki, uničene so zaloge sena in skoraj vse gospodarsko orodje. Najhuje je prizadet posestnik Alojzij Mavec, kjer je izbruhnil požar. Prvotno so trdili, da so zaneli otroci. Ta obdolžitev otročev je bila neosnovana. Turjaški orožniki pod vodstvom poveljnika postaje so skupno z velikolaškimi delali na pogorišču red in so ugotovili, da je moral ogenj nastati takole: Mavčeva žena Marija je pustila v kotlu, kjer se je kuhala svinjska krma, ogenj. Kotel stoji v kuhinji. Iz kotla vodi napeljava v dimnik. Iz ognjišča pod kotlom so najbrž švigale iskre v dimnik in skozi njega jih je nekaj padlo tik dimnika na slamo, ki se je vnela.

Pogorelo je 7 hiš in 4 gospodarska poslopja s hlevi. Posestniku Stefanu Zelniku je pogorelo vse, razen kozoleca. Uničeno so mu pridečki, zaloge sena in orodje. Prav tako posestnici Mariji Štrukljevi. Ohranjen ji je kozolec. Posestniku Franu Srpu prav tako vse. Ostal mu je edino plug. Posestniku Alojziju Štruklju hiša in kozolec. Krojaškemu mojstru Franu Meglenu je ostala hiša, pogorelo mu je kozolec. Iz hiše je Meglen rešil blago za 12 oblek v vrednosti okoli 6000 din. Blago je odložil na travo. Tu pa je vse blago zgorelo. Posestniku Prhaju Janezu je dal tal pogorelo kozolec z gospodarskim orodjem in veliko zalogo sena. Posestniku Alojziju Grudnu je pogorelo kozolec z vsem orodjem in zalogi. Gasilcem se je posrečilo ohraniti tri hiše. Dve hiši je ogenj že objel, toda napeli so vse sile, da so ju obvarovali pred uničenjem. Popolnoma nepoškodovana je ostala samo ena hiša.

Koliko znaša dejanska škoda? Orožniki s civilno komisijo so danes ocenili škodo na 645.000 dinarjev. Nesrečni Laporjani so bili zavarovani za malenkost.

Tudi Mačkovi ljudje beže pred JNS-arji

Franc Barth, ugleden posestnik na Viču pri Dravogradu, je poslal Karlu Gajšku, kandidatu na listi dr. Stojadinoviča za okraj Dravograd, sledeče pismo:

»Spoštovani gospod Gajšek! Sporočam Vam, da nočem kandidirati na listi JNSarjev in tudi ne skupaj z JNSarji na dr. Mačkovi listi. Ti ljudje so nas za časa Jevtičeve vlade preveč preganjali in tudi mojega namestnika Senožetnika. To je razlog, da tudi z JNS nočem skupaj kandidirati. Jaz sem pri zadnjih volitvah kandidiral na dr. Mačkovi listi in sem imel ca. 225 glasov. Sedaj se bom pa zavzel za listo dr. Stojadinoviča in za Vas, ker ne morem razumeti, da naj skupaj sedaj naslopamo mi z batinaši. Sporočil sem to tudi svojemu namestniku Senožetniku. To lahko tudi objavite v časopisu. — Z odličnim spoštovanjem: Barth Franc.«

Franca Bartha so hoteli imeti JNSarji na vsak način na svoji listi kot namestnika, kakor je to sam izjavil.

Po tej izjavi se vidi, kakšen uspeh bo imela lista dr. Mačka v družbi z JNSarji v Sloveniji.

Nov most čez Pesnico

Gornja Sv. Kungota, 7. novembra.

V nedeljo 6. novembra popoldne je domači župnik g. Kolarič ob asistenci šentjurskega g. župnika blagoslovil nov most čez Pesnico, katerega je s pomočjo okrajnega cestnega odbora zgradila domača občina. Pri blagoslovitvi so bili navzočni številni občani z vsem občinskimi odbori in županom Vaupotičem na čelu. Iz Maribora so prihiteli okrajni glavar dr. Šiška, načelnik okrajnega cestnega odbora Fr. Zebot, inž. Soberl, Stergaršek in župan pri Sv. Ani v Slov. gor. g. J. Söndler. Za novi most, ki je zaradi živahnega prometa, ki se tukaj razvija, že postal nujna potreba, je občina žrtvovala 50.000 dinarjev. Pri blagoslovitvi sta spregovila domači župan g. Vaupotič in načelnik okrajnega cestnega odbora g. Fr. Zebot.

Slava vozaškega eskadrona

Ljubljana, 8. novembra.

Slava vozaškega eskadrona v vojašnici kraja Petra spada med najbolj pristržne prireditve te vrste. Pod vodstvom konjeniškega kapetana I. razreda g. Franja Furtingerja so častniki, podčastniki in vojaši lepo okrasili prostor za svečanost z zelenjem in državnimi zastavami. Prav tako lepo so bili okrašeni prostori, kjer je eskadron po cerkvenih obredih sprejemal številne prijatelje in goste.

Slavo sta počastila s svojo navzočnostjo najvišja predstavnika civilne in vojaške oblasti, g. dr. Marko Natlačen, ban dravske banovine, in general Lukič, poveljnik dravske divizije. Oba dostojanstvenika so sprejeli častniki eskadrona, vidno veseli, da je bila vprav njihova edinica deležna tako visokega odlikovanja. Med ostalimi gosti so bili dr. Ravnihar, mestni podžupan, g. Marsič, okrajni načelnik ljubljanski, dr. Hacin, upravnik policije g. Bedenk, poveljnik policije, ter mnogi drugi zastopniki raznih ustanov in osebni prijatelji g. domačina in častniškega zbora. Vse ljubljanske vojaške edinice so poslate svoja zastopstva, tako da je bil pogled na lepo vrsto strumskih častnikov, ki jim je stal na čelu poveljnik topništva general Pavlovič, nekaj izredno lepega. Poveljnik divizije je obšel moštvo, ga pozdravil, mu voščil veliko sreče h krstnemu dnevu eskadrona, ter pristopil k vsakemu gostu, civilistu in vojašu, ter mu stisnil roko v pozdrav in v zahvalo, da so prišli počastiti prireditev naše hrabre vojske.

Po cerkvenih molitvah, ki so jih zaporedno opravili pravoslavni svečenik, muslimanski iman in katoliški duhovnik, je imel kapetan I. razr. Franjo Furtinger navdušujoč nagovor na svojo strumno četo. Razlagal je pomen današnjega praznika, orisal jim je lik njihovega patrona sv. Di-



Dr. L. Pitamic imenovan za rednega vseučiliškega profesorja

Belgrad, 8. nov. AA.

V imenu Nj. Vel. kralja z ukazom kr. namestnikov in na predlog prosvetnega ministra je bil postavljen na pravni fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani za rednega profesorja na katedri »ustavno pravo in teorije o državi«, gospod dr. Leonid Pitamic, izredni poslanik in opolnomočeni minister v pokoju v skupini 2/1.



opolnomočeni minister v pokoju v skupini 2/1.

mitrija ter jih izpodbojati, naj posnemajo svetnika v vsem, posebno pa v hrabrosti in v neomajni požrtvovalnosti v službi do bližnjega. Zaklicali so »Slava« na čast vsem padlim vojakom, nato pa je eskadron zvil trikrat »Živio« na čast vrhovnemu poveljniku naše vojske kralju Petru II., kateremu bo eskadron služil do zmagajočega diha. Nato je vojaška godba zaigrala državno himno.

Po cerkvenih obredih so častniki odpeljali čete v vojašnico, kjer so jim po znanih načelih gostoljubnosti, ki preveva našo hrabro vojsko, ljubozno postregli. Med obedom in vse popoldne je pri eskadronu vladalo najlepše razpoloženje. Popoldne so eskadron prišli obiskat še številni drugi prijatelji naše vojske ter v njeni družbi preživeli nekaj lepih ur v prirčnem tovariškem duhu.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

Smrtna nesreča v rudniku

Trbovlje, 8. novembra.

Smrtno se je ponesrečil na zapadnem obratu 35-letni rudar Zeljko Martin. Vlak z napolnjenimi vozički premoga, pri katerem je bil zaposlen kot zavirač, je vozil od jaska IV. k jasku III. Željko je šel temu vlaku odpirati vrata, potem so ga pa vozički zagrabili v tesni jamski progi, ga nekaj časa sukali in ga do smrti zmečkali. Zapušča ženo in tri neposrebljene otroke.

Ponesrečena motociklista

Ptuj, 8. novembra.

Preteklo nedeljo sta napravila izlet v Ptuj in njegovo okolico 36-letni Brunskele Jože, uradnik v tovarni čevljev »Humani« A. G. v Gradcu in 45-letni Kögler Franc, predelavec v isti tovarni v Gradcu. Ko sta se peljala okrog 16 z izleta od Sv. Vida pri Ptuj, je v bližini gostilne »Pri suhi vev« naenkrat skočila pogonska veriga z motorja, ki se je nato naglo ustavila. Motor je vodil Brunskele. Ker je vozil z brzino okoli 70 km na uro, mu je tedaj, ko je z vso silo pritisnil na zavoro, odtrgalo kar ves podplat. Suneč je vrzel oba nekaj metrov vstran, kjer sta obledela. Reševalci so oba ponesrečena prepeljali v ptujsko bolnišnico. Brunskele ima več poškodb na glavi, ki pa niso nevarne. Kögler pa ima smrtonosno poškodbo na glavi. Počila mu je namreč lobanja in ima poleg tega še hujše notranje poškodbe. Njegovo stanje je zelo resno. Je še vedno nezavesten.

Umor Marije Jekovčeve

o kateri je včerajšnji »Slovenec« poročal, je zbudil na Jesenicah veliko razburjenje. Jekovčovo so v ponedeljek pripeljali v mrtvašnico na jeseniškem pokopališču. Pri obdukciji je komisija ugotovila, da je bila Jekovčeva zadeta v prsi pod levo ramo. Prestreljena je bila glavna srčna žila. Kroglja ni izstopila, ampak je obšla tik pod kožo na drugi strani. Prestreljena so tudi pljuča. Rana je bila smrtno nevarna in nobena zdravniška pomoč ne bi mogla pomagati. Po streli je Jekovčeva mogla živeti kvečjemu 20 minut. Morilec Vilmana so prepeljali na policijski komisariat na Jesenicah. V ponedeljek je bil Vilman še ves dan v nekakem razburjenem in pijanem stanju. Delal se je, da se nič ne spomni, iz kakšnih razlogov je izvršil strašno dejanje. Policijski se pa zdi sumljivo to, da se je nekaterih drugih okolištnosti precej določno spominjal. V ponedeljek popoldne je naročil venec za ustreljeno Jekovčovo, katere pogreb je bil v torek popoldne. Pravo zasliševanje Vilmana se je pričelo v torek dopoldne. Po zaslišanju bo oddan sodišču v Kranjski gori. O vzrokih, ki so privedli Vilmana do umora, je zaenkrat še težko kaj določeno trditi. Fant je imel z Jekovčovo ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Obdukcija je ugotovila, da je bila Jekovčeva že okoli štiri mesece v blagoslovljenem stanju in je otrok bil ženskega spola. Nekdo domneva, da je bil v prvem hipu, ko je zvedel za umor, zavpil: »Najprej je za napravil nesrečo, sedaj se je pa hoče znebiti.« Drugi spet pripovedujejo, da je bil Vilman zadnje dni nekoliko zamišljen in si to zamišljenost razlagal tako, da je že pred dnevi napravil strašen sklep. Tudi dejstvo, da je imel pripravljen revolver z nabojem že v cevi pod zgledjem, utemeljuje tak sum.

V Ljubljani pridno zidajo

Ljubljana, 8. novembra.

Letošnje poletje je doživela Ljubljana gradbeno sezono, kakršne prav gotovo še ne pomnimo. V prejšnjih letih smo bili vedno zadovoljni, če so začeli graditi kako javno poslopje in nekaj manjših zasebnih zgradb. Letos pa moramo posebej omeniti dve velikanski palači banke Slavije in Batov »Dom službec«, da vseh drugih številnih in velikih zgradb — ki jih je postavila zasebno podjetnost — ni ti ne omenjamo. Poleg zasebne gradbene delavnosti pa bo Ljubljana pridobila letos lepa poslopja tudi iz javnih sredstev. Mestna občina gradi Zale pri pokopališču pri Sv. Križu in otroško zavetišče v Trnovem ter šolo na Viču. Graditi so začeli zavod za strojništvo, v kratkem bodo začeli graditi kemični zavod.

Konec oktobra je začela graditi tudi Poštna hranilnica veliko stanovanjsko poslopje ob Erjavčevi in Bleiweisovi cesti. To stanovanjsko poslopje

Da bi izsilil denar, je zažgal kozolec

Celje, 8. novembra.

Snoči okoli 8 je začel goriti za Jožefovim hribom kozolec lazaristov. Lazaristi so opazili ogenj in so takoj telefonirali celjskim gasilec. Ogenj se je hitro razširil in zajel ves kozolec, v katerem je bilo seno, koruza in fižolovina. Kmalu so prišli na kraj požara celjski in gabski gasilci. Ogenj pa je že medtem zajel ves kozolec in visok plamen se je dvigal ter osvetljeval okolico. Vestni celjski polic. se je posrečilo, da je našla sled za požigalcem in danes zjutraj ob 9 so pripeljali na policijsko stražnico 17-letnega Z. Ivana iz Zavadne pri Celju, ki je bil osumljen, da je zažgal kozolec. V začetku je zanikal, ko so mu pa na policiji natančneje izprašali vest in ga hoteli zapreti, so mu še prej pregledali žepa. V suknjiču so našli prav interesantno pismo, v katerem Ivan grozi lazaristom, da jim bo v teku pol leta zgorel krasen samostan, prav tako, kakor je lepo gorel njihov kozolec v dolini. V pismu grozi, da si pomagajo le na ta način, da mu dajo na skriven kraj 3000 din, kar je pač malo, da jim ne bo zažgal. Pismo zaključuje, da spada med prstozidarsko družbo cerkvenih atentatorjev, ki ne bodo prav nič prizanašali, opozarja pa tudi, naj ničesar ne sporoče policiji, denar pa čimprej položijo na določen kraj.

Ivan Z. je bil pred meseci obsojen na 2 mesece zapora zaradi poizkušene napada na lovarnarja Westna, katerega je hotel ustreliti in izsiliti od njega 1.000.000 din. Pri tem pa so ga zasačili policijski agenti in preprečili zločin.

Velika tatvina pri Brežicah

Te dni je bil izvršen velik vlom v vasi Zupeljevec, občina Kapela pri Brežicah. Neznani vlomilci so vdrli ponoči v trgovino Ivana Verstovška ter so pokradli okoli 150 kg kož ter usnja, dalje večjo množino cigare in cigar, mnogo moškega in raznobarnega ženskega blaga, 50 moških srajc, 8 moških triko-srajc, 40 otroških oblek, 60 svetov, zaboj mila in mnogo drugih predmetov. Trgovca Ivan Verstovšek je oškodovan za približno 55.000 din. Tatovi so imeli s seboj voz, na katerega so naložili ukradenko blago ter nato izginili. Ljudje domneva, da so bili to cigani ali kakšni roparji, ki se klatijo po brežiškem okraju.

Nekaj dni prej pa je bilo vloženo v stanovanje učitelja g. Viljema Vanica v Boštanju pri Radni. V tem stanovanju ni bilo nobenega domačih in so imeli vlomilci lahko delo. Odnegli so radijski aparat znamke »Lorenz«, črno moško suknjo, rjavo moško obleko, črn ženski plašč, šest ženskih oblek, več perila, par moških čevljev, pižamo, več otroških oblek in igrače ter drugih malenkosti. Škoda je ocenjena na 9000 din. Možno je, da je ta vlom zagrešila prav ista tolpa.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 9. novembra: Teodor (Božidar), mučenec.
Četrtek, 10. novembra: Andrej Avelin, spoznavalec; Trifon, mučenec.

Osebnosti

Iz sodnijske službe. Iz Ljubljane v Celje prestavljeni državni tožilec dr. Julij Fellahar je bil pred meseci premeščen v Ljubljano na okrajno sodišče. Sedaj je dodeljen kazenskemu oddelku in je včeraj prvič vodil glavne kazenske razprave kot senatni predsednik. Zastavno je bil kazenskemu senatu dodeljen s. o. s. g. Fran Gorečan, ki vodi sicer civilne pravde na okrajnem sodišču.

Izpit so napravili: za čin inženirja-majorja mornarice inženirja-stotnika I. razr. mornarice inž. Peter Rozman in inž. Boris Kandare, in za čin poročnika bojnega broda II. razr. poročnik fregate Branko Bieleš.

Iz vojaške službe. Napredoval je šteto od 28. junija 1937 v čin poročnika fregate poročnik korvete Alojz Kavšek; preveden je v rezervno Miloš Martič, prej inženir-major zrakoplovno-tehnične stroke, upokojen je peh. narednik-vodnik I. razr. Josip Kunst in je obenem preveden v rezervno.

Novi grobovi

V Babincih pri Ljutomeru je umrl v nedeljo 6. novembra ugleden kmet Alojzij Bežan. Bil je v najlepših letih. Vedno je bolehal na srcu, dokler ga ni huda bolezen strla. Kot odlični katolik se je udeleževal v mnogih organizacijah, tako v Kmetijski zadrugi, prosvetnem društvu, gasilski četli, bil je v odboru krajevnega šolskega odbora. Svoje otroke je vzgajal v strogo katoliškem duhu. Pred leti mu je umrla tudi žena, ki je v mladih letih legla v grob. Zapuščila sedem nedoraslih otrok, ki so sedaj brez očeta in matere. Na domu je še ostal samo njegov brat, ki naprej gospodari. Pokojni je bil vsem v dober zgled, svetel vzor, napreden gospodar in dober sosed vsem vaščanom. Zato ga ne bodo samo otroci pogrešali, marveč tudi vsa vasa okolica. Bodi mu zemljica lahka! — Krajevni šolski odbor je namesto venca na grob rajnega svojega člana Alojzija Bežana podaril ravnim otrokom lepo vsoto 100 din. Isto vsoto je namesto venca prispevala tudi Kmetijska zadruga v Ljutomeru v prid revnim otrokom.

V Stojenju niže Ptuja je umrla ga. Turk Elizabeta. Pokojnica je bila dobra krščanska žena in plemenitega srca. Pokopali jo bodo v četrtek, dne 10. novembra, na pokopališču pri Sv. Marku niže Ptuja. Naj v miru počiva! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

TAMARA

Mogočen prikaz ljubezni in trpljenja velike ruske duše. — Divne pesmi polne očičnosti in hrepenenja. Ob 16., 19. in 21. uri.

KINO SLOGA Telefon 27-30 — Rezervirajte si vstopnice!

Ob 14.30 po znižanih cenah
Din 2.50, 4.50 in 6.50

Kraljica zračnih višav

Nepreklicno
zadnjikrat!!

Emil Gril — 60 letnik

Ljubljana, 8. novembra.



Kdo ga izmed ljudi, ki imajo opravka na sodišču tam v kazenskem oddelku prvega nadstropja jušne palače, kjer že dolgo urejuje, spravlja in vodi razne suhoparne, pa tudi prav zanimive kazenske akte, ne pozna? Je mož še čil in zdrav, gibčen, sem pa tja šaljiv. Poznajmo ga ne samo sodniki, tudi odvetniki, časniki in drugi stranke, ki jim je nad vse uslužen. Emil Gril, ki včasih mirno prikorača v dvorano št. 79 pred senat, da prinese kakšno pojasnila, je bil rojen 8. novembra 1878 v Ljubljani. Hodil je po končani ljudski šoli na realko, kjer je končal tri razrede in se je nato vpisal v Mahrovo trgovsko šolo, ki jo je končal, a se ni posvetil poklicu, kateremu je bila šola namenjena. Dne 8. novembra 1900 je vstopil v sodnopisarniško službo. Torej že 38 let premetava sodne spise in zapisuje vse primerne posle. Najprej so ga poslali kot mladega fanta v Cerkljano, kjer se je kmalu udomačil. Nekateri Cerkljani se ga še sedaj dobro spominjajo. Iz Cerklje je romal v lepi Marenberg in od tam je bil 1. 1911 prestavljen v Ljubljano k takratnemu deželnemu, sedaj okrajnemu sodišču. V svoji karieri je dosegel čin višjega pis. oficijala. Skoraj desetletja je že pridrljen kazenskemu oddelku in dostikrat zna povedati o zanimivih velikih procesih. — Bog ga ohrani zdravega! Srečno naj bi užival dolgo vrsto let zaslužen pokoj, katerega bo kmalu nastopil!

PRIDE!

SADNOVI ZEMLJE!

KINO MATICA!

Mirovno nedeljo v spomin konca svetovne vojne priredi 13. novembra t. l. Zveza bojevnikov v Ljubljani, kjer bo govoril g. univ. prof. dr. Andrej Gosar, v Mariboru, kjer bo govoril gosp. župnik Janko Cegnar, in v Celju, kjer bo govoril g. ravnatelj Rajko Stojec. Predavanja bodo pojasnjevala skioptične slike. S prireditvijo je združena tudi nabiralna akcija za to prepotrebno in prekoristno ustanovo. Podrobni spored bo pravočasno objavljen v listih.

Zrele rdeče jagode na Šmarni gori. Včeraj je natrgal na Šmarni gori g. Josip Klovár, nadzornik Jugoslovanske tiskarne v p. in znan torist, lepe rdeče jagode, kar je za sedanjí čas gotovo nekaj zelo redkega.

Turneja ameriške Hrvatice. V Dalmaciji in po hrvatskih krajih zadnje dni z velikim uspehom nastopa odlična ameriška pevka Florija Strmič iz Chicaga, hči hrvatskega izseljenca. Strmičeva ima krasen glas in povsod žanje lepe uspehe. Na njenem programu so jugoslovanski, angleški in francoski skladatelji.

Nesreče. V Preserju pod Krimom se je pri delu ponesrečil 31-letni delavec Feliks Plevel. Zasul ga je plaz deski. Plevel je dobil hude notranje poškodbe. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico. — Na Verdu pri Vrhniki je padel z motornega kolesa Martin Merljak in dobil hude poškodbe.

Koledarček »Kmečke zvezce« za leto 1939 je izšel! Ima priročno obliko žepnega koledarčka,

fine platnene platnice in priložen svinčnik. Na skoraj 300 straneh finega papirja je zbrano vse, kar napreden gospodar stalno potrebuje! Nemo goče je naštevati vsa poglavja obširne vsebine, zato naj si ga vsak kmet ogleda pri domači Kmetijski zvezi ali v kaki knjigarni — in prav gotovo ga bo kupil! Ze 7000 izvodov letošnjega koledarčka Kmetiske zveze je šlo med naše kmetijske gospodarje! Skrbite, da ne ostanete brez njega! Kupite ga čimprej, dokler se še dobi, ali pa ga naročite na naslov: Kmečka zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 17-II. Stane 10 din.

Ne boste razočarani

če boste za pranje perila uporabljali

PERION

domač, slovenski izdelek, ki odlično opere!

Razlastitev Auerspergovega veleposestva na Turjaku. V zemljiški knjigi Ljublj. okrajnega sodišča je zaznamovana končna, pravnoveljavna razlastitev Auerspergovega veleposestva na Turjaku. Med posamezne agrarne interese v žemljju, na Turjaku in drugih bližnjih vaseh je bilo razdeljenih 25 ha in 158 kv. metrov razne zemlje. Svet je bil pripoznan 38 posestnikom. Herwardu Auerspergu, sedanjemu lastniku turjaškega gradu, je bila priznana odškodnina v znesku 92.756 din, ki bo izplačljiva v obveznicah Priv. agrarne banke z odbitkom 10% prispevka v kolonizacijski fond kmetijskega ministrstva. V razlastitvenem dekretu je določeno, da se svet ne more odtujiti in prodati dalje, dokler odškodnina ne bo plačana. Nekateri posestniki plačajo do 5000 din odškodnine, drugi manj.

Pri težki stolici, napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljete tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Izpred malega kazenskega senata v Ljubljani. Ze dvakrat zaradi večjih tatvin kaznovanega Alojzeta D. so letos 1. septembra zasačili na Ježi pri Ježici, ko je izmaknil Snojevi služkinji Pavli Modrijanovi 640 din gotovine. Nato so prišli še drugi njegovi tatvinski grehi na dan. Oktobra lani je na Ježi vlomil pri posestniku Kodermanu Pavlu in mu odnesel kar 1100 din gotovine. Denar je skrival in ga premeteno vnovčeval v različnih dobrinah. Lojze je bil tudi osumljen, da je vlomil 11. septembra 1936

pri Jožetu Snoju in mu poleg drugih stvari odnesel 750 din gotovine. Zaradi prvih dveh tatvin je bil Lojze obsojen na 8 mesecev strogega zapora, glede prve tatvine pa je bil zaradi pomankanja dopazov oproščen.

Občni zbor Zveze absolventk kmetijske gospodinskih šol. V nedeljo 13. novembra bo v Celju redni letni občni zbor Zveze absolventk kmetijske gospodinskih šol. Občni zbor bo v Orlovskem domu ob 10 dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika; 2. Poročilo predsednice in ostalih odborov; 3. Poročilo pregledovalk računov; 4. Predlogi; 5. Volitve; 6. Slučajnosti. Opozarjamo vse članice, da se občenega zbora sigurno udeležijo, vljudno pa vabimo tudi ostale kmečke žene in dekleta, ker bo istočasno zborovanje. — Odbor.

KINO UNION

Robert Stolzova melodiozna opereta

Telefon 22-21

Ob 16, 19 in 21

Danes nepreklicno zadnjikrat!

Jugoslovanska knjigarna, Ljubljana nudi po izredno znižanih cenah: Fryung, Gebet an die Sonne! 32 Betrachtungen über das heilige Messopfer, 296 str., vez. 12 din. — Gnanit, Der mosaische Schöpfungsbuch in seinem Verhältnis zur modernen Wissenschaft, 170 str., nevez. 5 din. — Janvier, Grundfragen der katholischen Moral. Bd. I. Die Glückseligkeit, 158 str., vez. 15 din. — Kral, Der christliche Sozialismus! Die Versöhnung von Christentum und Sozialismus, 184 str., nevez. 8 din. — Mönnich, Inneres Leben. Unterrichte und Lesungen, 232 str., vez. 20 din. — Pachtler, Das Buch der Kirche, vom Palmsonntage bis zum Weissen Sonntage, 634 str., vez. 10 din. — Scheplyckiy, Die Kirche und das östliche Christentum, 133 str., nevez. 12 din. — Schlund, Orientierung. Eine Hilfe im Weltanschauungskampf der Gegenwart, 541 str., nevez. 20 din. — Vögele, Himmelslichter, Zweite Reihe der Festtags-Gedanken, 211 str., vez. 10 din. — Worlitschek, Soziales Christentum. Eine Auseinandersetzung mit brennenden Tagesfragen, 215 str., vez. 40 din. — Zahn, Das Jenseits, 375 str., vez. 20 din.

Prepovedan tisk. Službene novine št. 254 objavljajo, da je državno pravdnštvo prepovedalo prodajati in širiti št. 45. tednika »Seljaški dom«, dalje št. 10. lista »Zagrebački mesarski vjesnik« in št. 82. časopisa »Seljaško kolo«. Vsi navedeni listi izhajajo v Zagrebu.

Dosmrtna ječa za umor učiteljice. Okrajno sodišče v Sremski Mitrovici je ob ogromnem zanimanju prebivalstva sodilo pred včerajšnjim Milico Vujadinovičev, služkinjo iz Zemuna. Milica je dolgo časa stregla upokojeni učiteljici Milici Mihajlovičevi. Neko jutro pa jo je zahrbtno ubila in oropala. Obsojena je bila na dosmrtno ječo.

Zagrebški seizmografi so zadnje tri dni zabeležili cel niz potresov, katerih središče je bilo oddaljeno kakšnih 9000 km od Zagreba, najbrž kje okoli Japonskega otočja.

Cisto in duhteče perilo je veselje rodbine. Perite ga z »Oven« terpeninovim milom in zadovoljni boste! Pecen je, krasno pere in je domač izdelek Fockove milarne iz Kranja.

Prijetna postelja so nebesa na zemlji. Volnene, prešite odeje, gradl za žimnice, blago

Od vsakega nekaj Vam bo dal globok francoski film

AFERA

Nežnost, dejanja, humor, Pariz: V glavni vlogi: RAIMU in MICHELE MORGAN
Danes ob 16., 19. in 21. uri

KINO MATICA Telefon 21-24

za rjuhe, flanelaste rjuhe dobite po nizkih cenah v dobri kvaliteti: Manufakturna trgovina Janko Češnik, Ljubljana, Lingarjeva.

Ne hudujte se na britev, če slabo reže, vzemite Cimean brivsko kremo, da boste zadovoljni!

Na šentjernejskem mladinskem taboru je bila najdena ženska ročna torbica z nekaj denarji. Izgubljen je dobi v župnišču.

Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radenska, ki deluje proti boleznim ledvic, arca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

I V kraljestvo Dolomitov nas bo popeljal gosp. prof. Janko Mlakar v petek 11. novembra ob 8 zvečer s predavanjem, ki je bogato opremljeno s skioptičnimi slikami. Dolomiti so brez dvoma najbolj zanimivo pogorje v Alpah. Odkar so pa izpeljane številne avtomobilske ceste na vse močje prelaze, je to pogorje najbolj obiskano v Srednji Evropi. G. predavatelj je letos ponovno obiskal kraljestvo Dolomitov, zato bo njegovo predavanje brez dvoma zanimivo in bodo obiskovalci deležni tudi lepih prizorov iz kraljestva Dolomitov vsaj v sliki. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 7.

Lunin mrk je bil v Ljubljani dobro viden. V ponedeljek zvečer kmalu po pol desetih se je pričela luna temniti. Občinstvo je bilo na ta lep nebesni pojav že prej opozorjeno po časopisu in se je pričelo zbirati ob napovedani uri v gostih množicah. Vlado je prav idealno vreme in je občinstvo po parkih in z oken moglo lepo opazovati, kako se zemeljska senca vleče čez mesec. Toda okoli 11 se je dvignila s tal megla ter nekoliko zagnila s tenkim pajčolanom ta nebesni pojav. Z nebotičnika in z Grada pa se je lunin mrk še nadalje videl do konca.

Izjava. V včerajšnjem »Slovenec« in »Slovenskem domu« sta izšla dva članka o moji skladbi »Zedinjenje«. Ker je bila vsebina obeh člankov, ki sta med seboj v nekem delu skladna, ravno na tistem mestu takšna, da bi mogla tega ali onega zavesti v zmoti, si dovoli pojasniti osnutek simfonične kantate »Zedinjenje«. Pesnitev dr. Alojzija Gradnika, »Ujedinjenje«, je izšla leta 1926. v zbirki »De profundis«. Izbral sem si jo za besedilo svoje skladbe zgolj z umetniškega vidika, ki je zame tudi edino merodajen, zaradi njene pesniške dovršenosti in močne dramatičnosti, ki se mi je zdela za celovečerno skladbo potrebna. Ni mi prišlo na misel, da bi kdorkoli mogel interpretirati skladbo kot politično, in mislim, da tudi potek kompozicije ne daje nikoder poviča za takšno domnevo. Do danes nisem v teku 25 let komponiral nobene politične pesmi in je tudi nikdar ne bom. Kdor se je količkar zanimal za slovensko glasbo v zadnjih 20 letih, je lahko opazil, da nisem politični komponist. Smatram, da sem z gorenjo navedbo dovolj označil svoje stališče napram pesnitvi simfonične kantate (ne himne) »Zedinjenje« ter se v nadaljevanje morebitne debate ne bom spuščal. — L. M. Škerjanc.

I Ženski tečaj za jezike. Zveza akademsko izobraženih žen javlja, da se vsrjšo večerni tečaji v prtiličju drž. učil. šole na Resljevi cesti, in sicer v naslednjem redu: ponedeljek in četrtek: nemščina I. tečaj od pol 8 do pol 9, nemščina I. tečaj od pol 9 do pol 10; sredo in petek: angleščina I. tečaj od 7—8, francščina I. in II. tečaj od 8—9. Učnina znaša za vsak tečaj 30 din mesečno. Prijavit se lahko tudi še pred določeno učno uro. — Odbor.

I Nevaren padec. Včeraj je v opoldanskih urah padla v domači kleti v Suvoborski ulici 49 letna železničarjeva žena Marija Doberletova. Dobila je hude poškodbe na glavi in po telesu. Bila je prepeljana v bolnišnico.

GLASBA ZA TEBE

Magda Schneider, H. Šonker, P. Kemp

I Tatvine v Ljubljani. V stanovanje Ivanke Kadune v Jesenkovi ulici 10 se je splazil neznan tat ter odnesel dve zlati zapestnici, 900 din gotovine, nekaj perila in črn ženski suknjen plašč, tako da trpi Kadunčeva okoli 2000 din škode. — V izložbi trgovine Lazar na Kongresnem trgu so vlomili neznan tatviti in odnesli tri ženske torbice, nekaj ženskih rokavic in nogavice ter nekaj ženskega perila. Trvdka trpi 1276 din škode. — Tereziji Rančigajevi je nekdo na stanovanju na Krekovem trgu 11 izmaknil črno usnjeno torbico, v kateri je bilo 2700 din gotovine. Skupna škoda je 2200 din. — Zelo se množe v Ljubljani zopet tatvine koles, ki sicer meseca novembra niso tako v navadi in pogoste. Vzrok je pač lepo vreme in se ljudje še vedno zelo vozijo s kolesi. Policiji je bilo že ta teden prijavljenih 6 tatvin koles.

Gledališče

Drama: Sreda, 9. nov.: »Izsiljena ženitev«, »Ljubezzen-zdravniki«. Red B. — Četrtek, 10. nov.: »Brezov gaj«. Premiera. Premierski abonma. — Petek, 11. nov.: Zaprt. — Sobota, 12. nov.: »Potopljeni svet«. Red A.

Opera: Sreda, 9. nov.: »Da sinjem Jadranu«. Red Sreda. — Četrtek, 10. nov.: »Poljub«. Red Četrtek. — Petek, 11. nov.: Zaprt. — Sobota, 12. nov.: »Don Kihot«. Premiera. Premier. abonma.

Prireditve in zabave

Svetopisemski večer bo drevi ob 8 v dvorani št. 1 na frančiškanski porti. Prihodnji svetopisemski večer pa bo 4. sredo v novembru že v dvorani Serafinskega kolegija, Frančiškanska ulica.

Bežigradska prosvetno društvo ima svoj tretji prosvetni večer v četrtek 10. novembra ob 8 zvečer v Mavričevi dvorani (poleg kavarnar Majcen na Tyrševi cesti). Na sporedu je domača fantovska pesem, deklamacija in zanimivo predavanje: Zale. Predava g. ravnatelj Sušnik Stanko.

Konecrt Ljubljanskega godalnega kvarteta, ki ga tvorijo gg. Pfeifer, Stanič, Sušteršič in Müller, bo v ponedeljek 14. t. m. v veliki Filharmonični dvorani. Na tem koncertu bo izvajal Ljubljanski komorni kvartet prvič v Ljubljani Zikov godalni kvartet, katerega je napisal Rihard Zika, znani primarij Zikovega kvarteta. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

Predavanja

Ljudska univerza v Ljubljani. Drevi ob 8 bo predaval v mali dvorani Filharmoničnega društva dr. Rape v športnem poletu pri letošnji tekmi Male zveze. Vstopnine ni.

Ljubljanska sadjarska in vrtnarska podružnica ima predavanje drevi ob sedmih v kemični dvorani na I. drž. realni gimnaziji (realni) v Vegovi. ulici Predava g. Kregar: Kako zavarujemo cvetice in sadno drevje pred nevarnostmi zime. Vstop prost.

Vojni plini in strupi je naslov predavanju, ki ga bo imel na II. prosvetnem večeru Prosvetnega društva Trnovo drevi ob 8 v društvenem domu g. dr. Ahčin Marjan.

Društvo absolventov državnih trgovskih šol v Ljubljani opozarja vse svoje člane in prijatelje na debatne večere, na katerih se bodo razpravljala razna zelo važna življenjska vprašanja o socialni politiki, ustroju in delu OUZD, trgovskem bolniškim in podpornem društvu »Merkur«, zagrebški bolniški blagajni, Pokojniškim zavodu in sindikatih. — Prvi tak sestanek bo drevi ob 8 v vestibulu Delavske zbornice, in dalje vsako sredo ob istem času.

Sestanki

Sestanek diplomiranih tehnikov bo drevi ob 8 v lokalni Zdrženja, Tavčarjeva ulica 6.

Naše dijaštvo

Akadska kongregacija pri oo. frančiškanih bo imela drevi točno ob 8 članski sestanek. Vsi tovariši, zlasti novinci, so iskreno vabljeni. — Prefekt.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste.

Maribor

m Poroka. V frančiškanski cerkvi v Mariboru sta se poročila g. Stanko Verlič, absolvent kmetijske šole in ugleden posestnik pri Sv. Petru pri Mariboru, ter gospodična Marica Petrovič, absolventkinja gospodinske šole v Mali Loki, rodom iz Ptuja. Mlademu paru, ki se je z vso vnemo lotil gospodarjenja na kmetiji pri Sv. Petru, želimo obilo uspehov v novem življenju.

m Kreditna pisma za Nemčijo. »Putnik« v Mariboru nam sporoča, da je sedaj možna izstavitev kreditnih pisem za Nemčijo z veljavnostjo 3 mesecev, v izrednih primerih tudi 4 mesecev. To bo vsekakor prišlo prav posebno za poslovna potovanja čez mejo. Po naših deviznih predpisih je mogoče vzeti s seboj v Nemčijo 750 RM v kreditnem pismu, 30 RM pa v nemškem srebrnem denarju. V Nemčiji se izplačuje na kreditno pismo dnevno 50 RM.

m Neprijetni prazniki. V delavnicah drž. železnice v Mariboru so se zopet pričeli »prazniki«, ki si jih delavstvo nič ne želi. Tak praznik je bil ponedeljek med zadnjo nedeljo in Vsemi svetniki. Baje bo takšnih »praznikov« še več do konca tega proračunskega leta ter namerava z njimi delavnica izfratirati proračunski primanjkljaj. Za delavstvo pa je to praznovanje prav usodno. Ze itak je slab zaslužek, potem pa še takšni »prazniki« in plača ob koncu meseca kar skopni. Ali ne bi bilo mogoče teh »praznikov« vendarle spremeniti v delavnice?

m Prva naprava v naši državi. — Na mariborski avtobusni postaji. Avtobusna postaja na mariborskem Glavnem trgu se postopoma izpopolnjuje. Sedaj je dobila najmodernejšo napravo za polnjenje avtomobilskih koles z zrakom, kakršne nimajo še nikjer v naši državi. S to napravo je mogoče napolniti avtomobilske zračnice v teku dveh minut z zrakom do vsake poljubne napetosti. Naprava deluje popolnoma avtomatično. V postajnem poslopju se nahaja kompresor na električni pogon, ki napolnjuje jeklen valj z vsebino 20 litrov zraka pod pritiskom 15 atmosfer. Kompresor se sam vklopi, čim se izpusti iz valja določena količina zraka, ter zopet preneha sam delovati, ko je valj napolnjen. Avtomobilisti bodo dobivali na avtobusni postaji zrak za kolesa zastonj, prav tako pa jim bo tam na razpolago tudi voda za hladilnike.

m Dekliški krožek Maribor I. vabi vse mladenke do 16. leta k telovadbi, ki se vrši vsako sredo ob 6. do 7. ure zvečer v telovadnici III. dekliške ljudske šole v Cafovi ulici.

m Dekliški krožek Stolnega prosvetnega društva ima jutri zvečer ob tri četrti na 7. svoj redni sestanek. Pridite polnoštevilno. Vabljenje nove članice.

m Mirovna akademija. Zveza bojevnikov v Ljubljani, skupina Maribor priredi v nedeljo, dne 13. nov. ob enajstih dopoldne v dvorani Ljudske univerze na Slomškovem trgu mirovno akademijo s sledečim sporedom: 1. deklamacija, 2. petje, 3. mirovno predavanje (bivši vojni kurat in sedanjí župnik v Trnovem pri Ljubljani g. Gegnar), 4. skioptične slike o grozotah vojne (predava višji računski inšpektor J. Pirc. Ob pol desetih predpolne bo v stolnici sv. maša za umrle vojake v svetovni vojni in cerkveni govor. V nedeljo predpolne bodo po ulicah zbirali prispevke za spomenik žrtvam svetovne vojne.

m Vstopnice za veseloigro »Tisoč vozlov«, ki bo v nedeljo 13. t. m. na Ljudskem odru, se dobe v Prosvetni knjižnici na Aleksandrovi cesti.

m Smrtna žetev. V bolnišnici je umrl v starosti 59 let znanienik drž. žel. Franc Janžekovič. V Krekovi ulici 4. je pokosila smrt 72 letno vdovo po železniškem strojevodji Gizelo Kušar. Naj počiva v miru.

m Razburljiva nesreča se je pripetila v ponedeljek popoldne na Aleksandrovi cesti. Posestnik Franc Fras iz Sv. Jurja v Sl. gor. se je pripeljal v Maribor z enovprežnim vozom. Na Aleksandrovi cesti se mu je splašila kobila zaradi avtomobilskega signala ter je zdrvela v galopu po cesti proti kolodvoru. Pri tem se je zaletela v osebni avto, ki je stal na cesti. Pri trčenju je padel Fras z voza ter obležal hudo poškodovan, voz se je razbil, poškodovan pa je močno tudi avtomobil. Kobila je raztrgala vprego ter dirjala naprej, dokler je ni neki postrežilec ustavil pri kolodvoru.

m Kolo v jarku. Plošnjak Josip, posestnik iz Stojncev, je našel na poti iz Ptuja v Maribor v obcestnem jarku dobro ohranjeno možko kolo znamke »Nero«. Kolo je izročil mariborski policiji.

Gledališče

Sreda, 9. nov. Zaprt. — Četrtek, 10. nov. ob 20 »Boecaccio« red C. — Petek, 11. nov. Zaprt. — Sobota, 12. nov. ob 20 »Prevara«. Krstna predstava.